БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ ВА ШАҲАР КОМИТЕТЛАРИ, МЕҲНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ ҲАМДА ШАҲАР СОВЕТЛАРИНИНГ ОРГАНИ

13 йил чиқиши

№ 70 (3298).

8 апрель ЖУМА 1966 йил

Баҳоси 2 тийин.

Совет Иттифоқи Коммунистик партиясининг XXIII съезди тўғрисида

ИНФОРМАЦИОН БИЛДИРИШ

6 апрелда Москвада, Кремлдаги Съездлар саройида Совет Иттифоқи Коммунистик партиясининг XXIII съезди ўз ишини давом эттирди.

Съезд СССР халқ хўжалигини ривожлантиришнинг 1966—1970 йилларга мўлжалланган беш йиллик плани юзасидан КПСС XXIII съездининг Директивалари тўғрисидаги докладни муҳокама қилмоқда.

Эрталабки мажлисда қуйидаги ўртоқлар сўзга чиқдилар: СССР қора металлургия министри И. П. КАЗАНЦЕВ, В. И. Ленин номидаги бутуниттифоқ қишлоқ хўжалик фанлари академиясининг президенти П. П. ЛОБАНОВ, КПСС Краснодар ўлка комитетининг биринчи секретари Г. С. ЗОЛОТУХИН, СССР маданият министри Е. А. ФУРЦЕВА, Қозоғистон ССР Министрлар Советининг Раиси М. БЕЙСЕБОЕВ, КПСС Белгород область комитетининг биринчи секретари Н. Ф. ВАСИЛЬЕВ, СССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосари, СССР Госпланининг раиси Н. К. БАЙБАКОВ.

Делегатлар ва меҳмонлар қизғин кутиб олган чет эл коммунистик партияларининг вакиллари — Австрия Коммунистик партияси Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, Марказий Комитет секретари Фридль ФЮРНБЕРГ, Сурия Коммунистик партияси Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси Зоҳир Абдил САМАД, Эквадор Коммунистик партияси делегациясининг бошлиғи Антонио РАМИРЕС, Буюк Британия Коммунистик партиясининг бош секретари Жон ГОЛЛАН, Перу Коммунистик партияси Марказий Комитетининг бош секретари Рауль АКОСТА съездни табрикладилар.

Кечки мажлисда СССР халқ хўжалигини ривожлантиришнинг беш йиллик плани юзасидан КПСС XXIII съездининг Директивалари ҳақидаги докладнинг муҳокамасида қуйидаги ўртоқлар сўзга чиқдилар: Белоруссия ССР Министрлар Советининг раиси Т. Я. КИСЕЛЕВ, меҳнаткашлар депутатлари Москва шаҳар Совети ижроия комитетининг раиси В. Ф. ПРОМИСЛОВ, СССР темир йўллар министри Б. П. БЕШЧЕВ.

Шундан кейин делегатлар ва меҳмонлар қизғин кутиб олган чет эл коммунистик партияларининг вакиллари — Люксембург Коммунистик партиясининг раиси Доминик УРБАНИ, Иордания Коммунистик партияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Фуад НАССАР, Гваделупа Коммунистик партиясининг бош секретари Эвремон ЖЕН, Панама Халқ партияси раҳбарлигининг аъзоси Рубен КАСТЕЛЬЯНОС ўртоқлар съездни табрикладилар. Делегатлар ва меҳмонлар қизғин кутиб олган қуйидаги ўртоқлар съездни табриклаб гапирдилар: Гвинея Демократик партияси миллий Сиёсий бюросининг аъзоси Леон МАКА ва Италия пролетар бирлиги социалистик партиясининг бош секретари Туллио ВЕККЬЕТТИ.

Съезд СССР халқ хўжалигини ривожлантиришнинг 1966—1970 йилларга мўлжалланган беш йиллик плани юзасидан КПСС XXIII съездининг Директивалари лойиҳасига тузатиш ва қўшимчаларни қараб чиқиш учун комиссия сайлади.

КПСС XXIII съезди номига саноат корхоналари ва муассасалар, қурилишлар, колхоз ва совхозлар меҳнаткашлари коллективларидан, Совет Армияси ва Флоти жангчиларидан, илмий муассасалар ва ижодий ташкилотлардан, комсомоллар, ёшлардан табрик, қутловлар ва меҳнат рапортлари олинмоқда.

* * *

7 апрелда Москвада, Кремлнинг Съездлар саройида Совет Иттифоқи Коммунистик партиясининг XXIII съезди ўз ишини давом эттирди.

Съезд СССР халқ хўжалигини ривожлантиришнинг 1966—1970 йилларга мўлжалланган беш йиллик плани юзасидан КПСС XXIII съездининг Директивалари ҳақидаги докладни муҳокама қилади.

Эрталабки мажлисда КПСС Мари область комитетининг биринчи секретари ўртоқ П. В. УРАЕВ, Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг Раиси ўртоқ Р. ҚУРБОНОВ сўзга чиқдилар.

Делегатлар ва меҳмонлар қизғин кутиб олган чет эл коммунистик партиялари ва миллий демократик партиялар вакилларидан қуйидаги ўртоқлар съездни табрикладилар: Гватемала Меҳнат партияси Марказий Комитетининг бош секретари БЕРНАРДО АЛЬВАРАДО, Ливан Коммунистик партияси Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, Марказий Комитет секретари ҲАСАН КОРЕЙТЕМ, Ироқ Коммунистик партияси делегациясининг бошлиғи АМИН СОДИҚ, Нидерландия Коммунистик партияси Марказий Комитети Президиумининг аъзоси ХЕНК КЛЕРКС, Ангола демократик ватанпарвар кучлари вакили ФРАНСИСКО НЕВЕС, Марокаш Коммунистик партияси Марказий Комитетининг биринчи секретари АЛИ ЯТА, Тунис Коммунистик партияси Марказий Комитетининг секретари МУҲАММАД ХАРМЕЛ, Нигерия Социалистик ишчи — деҳқонлар партияси Марказий Комитетининг бош секретари ТУНЖИ ОТЕГБЕЙ, Туркия Коммунистик партияси Марказий Комитетининг чет эл бюросининг биринчи секретари ЁҚУБ ДЕМИР, Конго (Браззавиль) миллий революцион ҳаракати партияси Сиёсий бюросининг биринчи сиёсий секретари АМБРУАЗ НУМАЗАЛАЙ, Эрон Халқ партияси Марказий Комитети бюросининг раиси РИЗО РАДМАНЕШ, Боливия Коммунистик партияси Марказий Комитетининг секретари УМБЕРТО РАМИРЕС.

Шундан кейин СССР халқ хўжалигини ривожлантиришнинг 1966—1970 йилларга мўлжалланган беш йиллик плани юзасидан КПСС XXIII съездининг Директивалари тўғрисидаги доклад бўйича музокараларда СССР газ саноати министри ўртоқ А. К. КОРТУНОВ, Макеевка металлургия заводининг пўлат эритувчиси ўртоқ В. В. ХОЛЯВКО (Донецк партия ташкилоти) сўзга чиқдилар.

Делегатлар ва меҳмонлар қизғин кутиб олган чет эл коммунистик партиялари ва миллий демократик партиялар вакилларидан қуйидаги ўртоқлар съездни табриклаб сўзга чиқдилар: Мартиника Коммунистик партиясининг бош секретари АРМАН НИКОЛЯ, Сенегал мустақиллиги Африка партияси бош секретари МАЖМУТ ДИОП, Германия Бирлашган социалистик партияси — Ғарбий Берлин правлениесининг биринчи секретари ГЕРХАРД ДАНЕЛИУС.

КПСС XXIII съезди номига чет эл коммунистик партиялари, ишчи ва миллий демократик партиялардан табрикномалар олинмоқда. Никарагуа социалистик партиясидан, Коста — Рика Халқ авангарди партияси, Шимолий Ирландия Коммунистик партияси, Ирландия ишчи партияси, Судан Коммунистик партияси, Сан-Марино Коммунистик партиясидан, шунингдек Гвиана Халқ прогрессив партиясидан табриклар олинди.

Съезд СССР халқ хўжалигини ривожлантиришнинг 1966—1970 йилларга мўлжалланган беш йиллик плани юзасидан КПСС XXIII съезди Директивалари ҳақидаги доклад бўйича музокараларни тўхтатиш тўғрисида қарор қабул қилади.

Делегатлар ва меҳмонлар томонидан қизғин кутиб олинган ўртоқ А. Н. КОСИГИН якунловчи нутқ сўзлади.

Кечқурунги мажлисда съезд кун тартибидаги навбатдаги масалани қараб чиқишга — партиянинг марказий органларини сайлашга киришди.

ЎРТОҚ А. Н. КОСИГИННИНГ ЯКУНЛОВЧИ СЎЗИ

Делегат ўртоқлар! СССР халқ хўжалигини ривожлантиришнинг 1966—1970 йилларга мўлжалланган беш йиллик плани юзасидан Директивалар лойиҳасининг муҳокама қилиниши съезд делегатлари мамлакат иқтисодий тараққиётининг белгиланган программасини якдиллик билан маъқуллаётганликларини ва бу программа барча совет кишиларининг қалбидан чуқур жой олганлигини кўрсатди. **(Қарсаклар).** Бу программа совет халқининг манфаатларига ва ҳаётий эҳтиёжларига жавоб беради.

Съезд делегатларининг нутқлари ва Директивалар лойиҳаси умумхалқ муҳокамасига қўйилган вақтда киритилган таклифлар хўжалик қурилишининг етилган масалаларини қай тариқа яхши ҳал этиш, Ватанимизнинг қудратини янада мустаҳкамлаш ва совет кишиларининг моддий фаровонлигини ўстиришни қай тариқа яхши таъминлаш тўғрисида ғамхўрлик руҳи билан суғорилган.

Съезд делегатлари илгари сурган таклифлар мамлакатимиз иқтисодий ҳаётининг кўпгина проблемаларини ҳал этишга қўшилган катта ҳиссадир. Бу таклифларни съезд комиссияси қараб чиқди. Комиссия уларнинг бир қисмини Директиваларга киритишни таклиф этади. Директивалар лойиҳаси тасдиқлаш учун бугун сизларга берилади. Ўрганиб чиқиш талаб этилган бошқа таклифларни беш йиллик планни ишлаб чиқиш вақтида эътибор билан қараб чиқиш учун СССР Министрлар Советига, СССР Госпланига, министрликларга ҳавола қилиш таклиф этилади.

Директивалар лойиҳасининг якдиллик билан маъқулланганлиги партиямиз Марказий Комитети томонидан ўтказилаётган коммунистик қурилишнинг бош йўлига баҳо беришда партия ва халқнинг бирлигини ёрқин ифода этади! **(Давомли қарсаклар).**

Эндиликда бизнинг олдимизда жуда муҳим вазифа — Директивалар асосида 5 йилга мўлжалланган ягона давлат халқ хўжалик планини тузиш вазифаси турибди. Бу катта ва масъулиятли ишдир. СССР Госплани, министрликлар, иттифоқдош республикаларнинг Министрлар Советлари, хўжалик ва план органлари беш йиллик планни йилларга тақсимлаб ишлаб чиқишлари ва энг муҳими уни ҳар бир корхонага маълум қилишлари керак. Янги беш йиллик планни 4—5 ой ичида батамом тузиб чиқиш зарур. Шундан кейин беш йиллик план СССР Олий Советининг сессияси муҳокамасига қўйилади.

Беш йиллик планни тузиш соҳасидаги иш чинакам илмий асосларда, хўжалик раҳбарлигининг янги шароитларини эътиборга олиб уюштирилиши лозим; иқтисодий проблемаларни ҳал этишга субъективистик ёндошишга йўл қўйиш мумкин эмас. Бу иш ижодий ёндошишни, план топшириқларини иқтисодий жиҳатдан асослаб беришни ва фан ҳамда техниканинг замонавий ютуқлари асосида ишлаб чиқаришни ривожлантиришнинг энг самарали йўлларини танлаб олишни талаб қилади. Беш йиллик планни ишлаб чиқишга илмий тадқиқот ва лойиҳалаш институтлари, олимлар, халқ хўжалиги барча тармоқларининг мутахассислари жалб этилиши лозим. Шу билан бирга, ишлаб чиқариш новаторлари ва илғорларининг тажрибасидан ҳам кенг фойдаланиш лозим. Шуни эсда тутиш керакки, халқ хўжалигини ривожлантириш ва халқнинг моддий фаровонлигини ошириш тадбирларини муваффақиятли суратда амалга ошириш ижтимоий меҳнат унумдордорлигини ўстиришга, ишлаб чиқариш фондлари ва моддий ресурслардан самарали фойдаланишга, ҳар бир корхона хўжалик фаолиятининг натижаларига бутунича ва тамомила боғлиқдир. Халқ хўжалигининг барча соҳаларида қаттиқ тежамкорликни йўлга қўйиш, программани тўла амалга ошириш учун керакли резервларни вужудга келтириш, моддий ва молиявий ресурслардан фойдаланишни қаттиқ назорат қилиб туриш зарур.

Хўжалик юритишнинг ленинча принципларини мустаҳкамлаш корхоналарнинг планларини коллективларнинг манфаатлари билан маҳкамроқ боғлашимиз учун йўл очиб беради. Бу —ишлаб чиқаришни ривожлантириш ва иш кўрсаткичларини яхшилаш йўлидаги курашни кучайтириш учун катта аҳамиятга эгадир. Шундай қилганимиздагина халқнинг моддий фаровонлигини ўстириш юзасидан белгиланган программани муваффақиятли суратда амалга ошира оламиз ва совет кишиларининг турмуш даражасини янада юксалтириш учун асос ярата оламиз.

Янги план, унинг мақсад ва вазифалари ҳар бир меҳнаткашга аниқ-равшан бўлиши керак. Партия ташкилотлари янги беш йиллик планимизнинг улкан топшириқларини, бу планни бажаришнинг конкрет йўллари ва воситаларини ҳар бир совет кишисига маълум қилишлари керак.

Совет халқи меҳнат ғайрати ғоят ўсган бир шароитда беш йилликнинг биринчи йили топшириқларини бажаришга киришди. Партия ташкилотлари кенг меҳнаткашлар оммасининг ирода бирлигини ва белгиланган программани бажаришга тайёргарлигини мустаҳкамлаб бориб, беш йиллик планни бажариш йўлидаги умумхалқ ҳаракатини авж олдиришлари керак. Совет халқи халқ хўжалигини янада ривожлантириш юзасидан партиянинг XXIII съезди белгилаган программани амалга ошириш учун, мамлакатимизда коммунизм қурилишида янги-янги муваффақиятларга эришиш учун партиямиз раҳбарлигида янги куч, янада зўр ғайрат билан кураш олиб боради. **(Гулдурос, давомли қарсаклар. Ҳамма ўрнидан туради).**

МОСКВА. КПСС XXIII съезди делегатлари В. И. Лениннинг Кремлдаги уй-музейини томоша қилмоқдалар.

В. Соболев фотоси. ТАСС фотохроникаси.

МОСКВА. КПСС XXIII съезди. Вьетнам Меҳнаткашлар партияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Ле Зуан (ўртада) Кавказ локомотив депосининг (Краснодар ўлкаси) электровоз машинисти съезд делегати В. А. Васильцов билан Кремлнинг Съездлар саройида суҳбатлашмоқда.

А. Стужин фотоси. ТАСС фотохроникаси.

ЁШЛАР—ХАЛҚ ХЎЖАЛИГИГА

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ва Ўзбекистон ССР Министрлар Советида

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ва Ўзбекистон ССР Министрлар Совети 1966 йилда умумий таълим мактабларини битирувчи ёшларни ўқитиш ва халқ хўжалигига ишга жойлаштиришни кенгайтириш тадбирлари тўғрисида қарор қабул қилдилар.

Қарорда сўнгги йилларда республикамизда ёшларни кўпроқ ўқитиш, уларнинг меҳнат тарбиясини яхшилаш ҳамда ёшларни ижтимоий ишлаб чиқаришга тортишга қаратилган бир қанча тадбирлар амалга оширилганлиги қайд қилиб ўтилади.

Шу билан бирга, қарорда кўрсатилиб ўтилганидек, бу ишни ташкил этишда камчиликлар ҳам мавжуддир.

Республиканинг айрим областларида янги ўрта махсус ва профессионал-техника ўқув юртларини ташкил этиш ишлари, ёшларни ўз вақтида тўла ишга жойлаштириш ишлари кучайтириб юборилмаган. Корхона ва ташкилотларнинг баъзи раҳбарлари бу муҳим ишга яхши эътибор бермаётирлар, янги ўқув юртлари учун базалар яратиб бермаётирлар, меҳнаткашлар депутатлари маҳаллий Советлари ижроия комитетларининг йўлланмаси билан келган ўсмирларни ишга олишдан бош тортаётирлар, ёшларнинг касб ва мутахассисликни ўрганиб олишлари учун тегишли шароит яратиб бермаётирлар.

Урта умумий таълим мактабларида ўқиш муддати бир йил қисқартирилганлиги ва 1966 йилда ўнинчи ва ўнбиринчи синфларни ўқувчилар бир вақтда битириб чиқишлари, шунингдек саккизинчи синфларни битирувчилар сони кўпайганлиги муносабати билан Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ва Ўзбекистон ССР Министрлар Совети КПСС Марказий Комитети ҳамда СССР Министрлар Советининг 1966 йил 2 февралдаги «1966 йилда умумий таълим мактабларини битириб чиқувчи ёшларни ўқитиш ва халқ хўжалигига ишга жойлаштиришни кенгайтириш тадбирлари тўғрисида»ги қарорига асосан область, шаҳар, район партия комитетлари, Қорақалпоғистон АССР Министрлар Совети, меҳнаткашлар депутатлари область, шаҳар ва район Советлари ижроия комитетлари, министрликлар ва идоралар зиммасига 1966 йилда умумий таълим мактабларини битириб чиқаётган ва дастлабки профессионал тайёргарликка эга бўлган ўқувчиларнинг кўпайган контингентининг ишга қабул қилинишини таъминлаш вазифасини топширдилар.

1966 йилда умумий таълим мактабларини битириб чиқаётган ёшларнинг таълим олишлари ва профессионал тайёргарликни давом эттиришлари учун тегишли шароит яратиш мақсадида олий ўқув юртларининг кундузги бўлимларига қабул қилинувчиларни 1966 йилда халқ хўжалиги планида белгиланганидан 600 киши ва сиртқи бўлимларга қабул қилинувчиларни 300 киши, ўрта махсус ўқув юртларига қабул қилинувчиларни икки ярим минг кишига кўпайтиришга қарор қилинди.

Ўзбекистон ССР Министрлар Совети профессионал-техника таълими давлат комитетига мавжуд профессионал-техника билим юртларига қўшимча равишда 4500 кишини, янги ташкил этилаётган техника билим юртларига 4 минг кишини қабул қилиш планини тасдиқлашни топширилди.

Андижон, Тошкент, Фарғона, Сурхондарё ва Қашқадарё область партия комитетлари ҳамда область ижроия комитетларининг 1966—1967 ўқув йилида Андижонда чет тиллар педагогика институти, Бўка ва Шеробод районларида қишлоқ хўжалигини механизациялаш техникумларини, Бекободда индустриал техникум, Янгийўлда озиқ-овқат техникуми, Оржоникидзе районида (Шредер номидаги боғдорчилик, узумчилик ва виночилик илмий текшириш институти ҳузурида) мевачилик-сабзавотчилик техникуми, Охунбобоев районидаги «Ленинизм» колхозида қишлоқ хўжалик техникуми, Қаршида мактабгача тарбия педагогика билим юрти, Наманганда маданий-оқартув техникуми ташкил этиш тўғрисидаги таклифлари қабул қилинди. Шунингдек, «Бухоранефтегаз» бирлашмаси ва Бухоро шаҳар ижроия комитетининг Бухорода кон-геология техникуми ташкил этиш тўғрисидаги таклифи ҳам қабул қилинди.

Республика халқ хўжалиги ва маданияти ўрта малакали мутахассислар билан қониқарсиз таъминланаётганлиги ҳамда ўрта махсус ўқув юртларида мутахассислар тайёрлаш кенгайтирилганлиги муносабати билан 1966—1967 ўқув йилида Тошкентда энергетика техникуми, Бухорода педагогика билим юрти, Андижонда электромеханика техникуми, Хоразм областида мактабгача педагогика билим юрти ташкил этиш зарур деб топилди.

Фарғона, Андижон, Қашқадарё, Сурхондарё, Хоразм, Тошкент, Бухоро область ижроия комитетлари ва Тошкент шаҳар ижроия комитетига Ўзбекистон ССР олий ва ўрта махсус таълим, қишлоқ хўжалиги, маориф, озиқ-овқат саноати, энергетика ва электрлаштириш министрликлари билан биргаликда янги ташкил этилаётган педагогика институтлари, техникумлар ва билим юртларини зарур бўлган ўқув бинолари ва ётоқхоналар билан икки ой ичида таъминлаш вазифаси топширилди.

Ўзбекистон ССР олий ва ўрта махсус таълим, маориф, қишлоқ хўжалиги министрликларига янги ташкил этилаётган ўқув юртлари бўйича барча зарур тайёргарлик ишларини уч ой ичида тугаллаш ҳамда 1966 йил 1 сентябрдан бошлаб уларнинг нормал ишлашини таъминлаш таклиф қилинди.

Янги ташкил этилаётган ўқув юртларига 1966—1967 ўқув йилига қабул қилиш плани белгиланди. Рус тили ва чет тиллар ўқитувчилари тайёрлаш учун Ўзбекистон ССРдан абитуриентларни РСФСР ва Украина педагогика институтларига юбориш юзасидан топшириқ тасдиқланди.

Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг профессионал-техника таълими давлат комитетига, Қорақалпоғистон АССР Министрлар Советига, область ижроия комитетлари ва Тошкент шаҳар ижроия комитетига колхозлар учун механизатор кадрлар тайёрлаш мақсадида шаҳарлардаги профессионал-техника билим юртларига 1966 йил учинчи кварталида қўшимча равишда 2800 кишининг ва қишлоқлардаги профессионал-техника билим юртларига 1700 кишининг қабул қилинишини таъминлаш таклиф этилди.

Республика министрликлари ва идораларининг корхоналари, қурилишлари, ташкилотлари базасида Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг профессионал-техника таълими давлат комитети ихтиёрига бериладиган биноларда 1966 йил 1 сентябрдан бошлаб 21 та техника билим юрти ташкил этиш ва уларга умумий таълим мактабларининг 10 ва 11-синфларини битирган 4 минг кишини қабул қилишга қарор қилинди.

Қўшимча ўқувчилар қабул қилган шаҳар ва қишлоқ профессионал-техника билим юртларида ва янги ташкил этилаётган техника билим юртларида машғулотларни 1966 йил 1 сентябрдан кечиктирмай бошлаш таклиф этилди.

Профессионал-техника билим юртларини комплектлаш вақтида ўрта умумий таълим мактабларини битириб чиққанлардан айрим группалар ташкил этиш, шу билан бирга профессионал-техника билим юртларига саккиз йиллик мактабларни битирувчиларни қабул этишни қисқартмаслик кўзда тутилди.

Техника ва профессионал-техника билим юртларида ўрта мактабларни битириб чиққанлардан умумий таълим савияси юқорироқ бўлишини талаб қиладиган касблар бўйича малакали ишчилар тайёрлаш учун ўқиш муддати бир йилгача қилиб белгиланди.

КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Совети СССР Министрлар Советининг профессионал-техника таълими давлат комитетига айрим мураккаб касблар бўйича малакали ишчилар тайёрлашнинг бундан ҳам узоқроқ муддатларини белгилашга рухсат бердн.

СССР трактор ва қишлоқ хўжалик машинасозлиги министрлигининг пахтачилик учун машиналар ишлаб чиқариш бўйича Бош бошқармасига, СССР қурилиш, йўл ва коммунал хизмати машинасозлиги министрлигининг Андижон ирригация машинасозлиги заводига, СССР рангли металлургия министрлигининг Олтинтопган қўрғошин-рух комбинати ва Ўзбекистон қийин эрийдиган ва ўтга чидамли металлар комбинатига, СССР мелиорация ва сув хўжалиги министрлигининг «Середазирсовхозстрой» ташкилотига ва бошқа баъзи корхона ва ташкилотларга ўзларининг малакали кадрларга бўлган эҳтиёжларига мувофиқ равишда янги техника билим юртлари ташкил этиш таклиф қилинди.

Министрликлар ва идоралар кадрларга бўлган эҳтиёжларни ҳисобга олиб, ўрта мактабларни тамомлаган ёшлардан саноат, қурилиш, транспорт, алоқа, коммунал хизмати корхоналари, совхозлар, колхозлар ва бошқа корхоналар ва ташкилотлар учун малакали ишчилар тайёрлаш мақсадида корхоналарда, шунингдек профессионал-техника билим юртлари ҳузурида (корхоналар, қурилишлар ва бошқа ташкилотлар билан шартномага мувофиқ ва шу ташкилотларнинг маблағи эвазига) ўқиш муддати 6 ойгача, мураккаброқ касблар бўйича муддати бир йилгача бўлган ишлаб чиқаришдан ажралган ҳолда ўқийдиган қисқа муддатли курсларнинг кенг тармоғини ташкил этишга мажбурдирлар.

Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг профессионал-техника таълими давлат комитетига, олий ва ўрта махсус таълим, соғлиқни сақлаш, маориф, қишлоқ хўжалиги, молия министрликлари ва республиканинг бошқа министрликлари ва идораларига ўқув майдонларини, ўқув ишлаб чиқариш устахоналарини, кабинетларни, лабораторияларни, ётоқхоналарни кенгайтириш, машғулотларнинг сменалилигини ошириш ва ўқув группаларини тўлароқ қилиш ҳисобига, шунингдек қурилаётган ўқув юртларини ишга тушириш ҳисобига профессионал-техника билим юртларига, ўрта махсус ва олий ўқув юртларига ёшларнинг кўпроқ қабул қилинишини таъминлаш вазифаси топширилди. Улар шунингдек 1966 йил халқ хўжалигини ривожлантириш планида кўзда тутилган ўқув юртлари бинолари қурилиши ва кенгайтирилиши қандай бораётганлигини мунтазам контроль қилиб туришга, уларнинг ўқув йили бошланганга қадар ишга туширилишини таъминлашга мажбурдирлар.

Қорақалпоғистон АССР Министрлар Совети, область ижроия комитетлари ва идораларга, корхоналар, қурилиш ва бошқа ташкилотларнинг раҳбарларига ёшларнинг профессионал таълимини яхшилаш чораларини кўриш таклиф этилди. Шу мақсадда улар ишлаб чиқаришда ишчи кадрлар тайёрлаш учун ўқув-ишлаб чиқариш базасини мустаҳкамлашлари, йиллик планларда ўқув комбинатлари барпо қилиш ва уларни кенгайтиришни (пунктлар, ўқув-ишлаб чиқариш цехлари, пролетлар, участкалар, устахоналар ва полигонлар) кўзда тутишлари зарур. Баъзи корхоналарнинг, қурилиш ва бошқа ташкилотларнинг ўқув процессини амалга ошириш учун, шунингдек ишлаб чиқариш таълими жараёнида корхоналар ва ташкилотларнинг заказларини бажаришлари учун зарур бўлган ускуналар, машиналар, приборлар ва механизмларни профессионал-техника билим юртларига бутунлай топшириб қўйишлари таъминланади.

Конкрет тадбирларни ишлаб чиқиш кўзда тутилмоқдаки, бундай тадбирларни амалга ошириш ёшларни ишлаб чиқариш мутахассисликларига ўқитишни ёшлар зарур профессионал билимларни ва амалий малакаларни тезроқ ва яхшироқ ўзлаштирадиган, шунингдек ишни олиб бориш хавфсизлиги қоидаларини ўзлаштирадиган даражада яхшилашга ёрдам беради. Ёшларга профессионал таълими бериш учун уларга профессионал билим ўргатиш билан бирга ёшларни тўғри тарбиялашга ҳам қодир бўлган малакали инженерлар, техниклар ва ишчиларни ажратиш таклиф қилинди.

Профессионал-техника билим юртларининг ўқув- ишлаб чиқариш, маданий-маиший ва уй-жой бинолари, шунингдек ишчиларга профессионал-техника таълими берилаётган ўқув комбинатлари, цехлар, участкалар, пролетлар, устахоналарни бошқа мақсадлардан фойдаланиш учун эгаллаб олиш тақиқлаб қўйилди. Умумий таълим мактабларини битирган ёшлардан ва ўрта таълим олмаган ёшлардан 176 минг 900 кишини ишга қабул қилиш ва уларни Қорақалпоғистон АССР, областлар, Тошкент, Министрликлар ва Ўзбекистон ССР территориясида жойлашган бошқармалар ва корхоналар бўйича тақсимлашнинг 1966 йил плани тасдиқланди.

1966 йилда умумий таълим мактабларини битираётган ёшларни ишга ўз вақтида жойлаштириш учун Қорақалпоғистон АССР Министрлар Совети, область ижроия комитетлари ва Тошкент шаҳар ижроия комитети ҳар бир шаҳар ва район бўйича бир ой ичида конкрет тадбирларни ишлаб чиқишлари, ёшларни ишга жойлаштириш топшириқларини шаҳар ва район территориясида жойлашган корхоналар, совхозлар, қурилиш ва бошқа ташкилотларга, улар қайси идорага бўйсунишларидан қатъий назар, ўз вақтида етказишлари зарур. Лозим бўлган тақдирда ўрта умумий таълим мактабларини битириб чиққан ёшларни, уларнинг истагига мувофиқ, мамлакатимизнинг муҳим корхоналари ва қурилишларига ташкилий равишда юборишни кўзда тутишлари лозим.

Область партия комитетларига, Қорақалпоғистон АССР Министрлар Советига, область ижроия комитетларига қишлоқ хўжалик органлари, халқ маорифи органлари ва комсомол ташкилотлари иштирокида ўрта мактабларни битириб чиқаётган қишлоқ ёшлари ўртасида уларнинг қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришида иштирок этиши зарурлиги ҳақида тегишли тушунтириш ишларини олиб бориш таклиф қилинди.

Савдо ва умумий овқатланиш корхоналарини умумий таълим тайёргарлиги тегишли даражада бўлган ходимлар билан таъминлаш мақсадида Ўзбекистон ССР савдо министрлиги ва Ўзбекбирлашувнинг 1966 йилда умумий таълим мактабларини битирувчилардан олдин билим юртларида, мактабларда, курсларда ва бевосита ишлаб чиқаришнинг ўзида профессионал таълим бериб, давлат савдо системасига 4 минг кишини ва матлубот кооперацияси системасига 7580 кишини ишга жойлаштириш тўғрисидаги таклифлари қабул қилинди.

Қарорда халқ хўжалигининг тармоқлари бўйича тақсимлаган ҳолда, ўсмирларни ишга қабул қилиш учун корхона ва ташкилотларда улардаги ишчи ва хизматчилар умумий сонига нисбатан 0,5 процентдан 10 процентгача иш жойини сақлаб туриш кўзда тутилган.

(Давоми учинчи бетда)

СОВЕТ ИТТИФОҚИ КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИНИНГ XXIII СЪЕЗДИ

4 АПРЕЛДАГИ КЕЧКИ МАЖЛИС

Мексика Коммунистик партияси Марказий Комитетининг биринчи секретари **Арнольдо Мартинес Вердугонинг** минбарга чиқишини ҳам съезд мана шундай самимият билан кутиб олди. Улуғ Ленин тузган партия деди нотиқ. Мексика коммунистлари учун ишчилар синфининг жанговар ва шижоатли революцион партияси намунасидир. Бу партия капиталистлар ва помешчикларни ағдариб ташлаш билангина чекланиб қолмай, янги жамият ҳам қурди, инсониятни фашизмдан қутқариб қолди.

Эндиликда революцион кучлар ҳамма қитъаларда ўсиб ва мустаҳкамланиб бормоқда, мана шунинг ўзида ҳам Совет Иттифоқи Коммунистларининг жаҳон ишчи ва антиимпериалистик ҳаракати ишига қўшаётган жуда катта ҳиссаси сезилиб турибди. Советларга қарши қилинаётган иғволарнинг ҳеч бири Совет Иттифоқи Коммунистик партиясининг бу тарихий хизматини халқ назаридан яшира олмайди.

Латин Америкасида ҳам революцион ҳаракат янги босқичга кўтарилди. Қитъамиз тарихида биринчи бўлиб социалистик революция қилган ва ўз ғалабаларини қаттиқ туриб ҳимоя қилаётган қаҳрамон Куба халқининг намунасидан руҳланган Латин Америкаси мамлакатларининг халқлари империализмга ва реакцион олигархияга қарши, тинчлик, демократия ва социализм учун курашни кучайтирмоқдалар. Бизнинг партиямиз марксизм-ленинизм таълимотиға амал қилиб, сектантчилик руҳини енгиб, авантюризмни ва субъективизмни улоқтириб ташлаб, халқ оммаси орасида ўз таъсирини ва мамлакат сиёсий ҳаётидаги ўзининг ролини кучайтирмоқда. Партия ўзининг программасида белгилаб берилган асосий вазифани: миллий озодлик учун ва демократия учун курашда барча демократик ва антиимпериалистик кучларни бирлаштириш вазифасини ҳал қилмоқда.

Бу ишда Вьетнам халқи билан бирдамлик жуда катта роль ўйнамоқда. Бизнинг партиямиз ва бошқа антиимпериалистик кучлар биргаликда катта митинглар ва Вьетнам билан бирдамлик намойишлари ўтказдилар. Бутун мамлакатда халқ Америка қўшинларини Вьетнамдан дарҳол олиб чиқиб кетишни ва ўз ватанининг тақдири масаласини ўзи ҳал қилиш ҳуқуқини Вьетнам халқига беришни баланд овоз билан талаб қилмоқда.

Кейинги вақтлардаги воқеалар, деди Арнольдо Мартинес Вердуго коммунистик ва ишчи партияларнинг 1957 ва 1960 йиллардаги кенгашларида ишлаб чиқилган халқаро коммунистик ҳаракатнинг бош йўли мутлақо тўғрилигини жуда равшан кўрсатиб турибди. КПСС Марказий Комитети мана шу бош йўлни оғишмай ўтказиб келмоқда. Бу йўлга содиқлик жаҳон коммунистик ҳаракати янги ғалабалар қозонишини таъминловчи гаровдир.

Америка империалистлари социалистик системанинг, капиталистик мамлакатлардаги ишчилар ҳаракатининг ва миллий озодлик ҳаракатининг тўхтовсиз ривожланишига ҳалақит беришга уринмоқдалар. Улар кўпгина мамлакатларнинг ишларига ўзларининг интервенция қилиш йўли билан аралашишларини кучайтирмоқдалар. Шунинг учун ҳам социалистик лагернинг, бутун халқаро коммунистик ҳаракатнинг бирлигини мустаҳкамлаш ниҳоят даражада зарур вазифа бўлиб қолмоқда. Мексика Коммунистик партияси халқаро ишчи ва коммунистик ҳаракатни жипслаштириш учун курашда Совет Иттифоқи Коммунистик партияси билан ўзининг тўла равишда бирдам эканлигини яна бир марта билдиради.

Пировардида нотиқ, XXIII съездда қабул қилинадиган қарорларни ва янги беш йиллик планни муваффақиятли бажаришда делегатларга ва бутун совет халқига муваффақиятлар тилади. Шу тариқа, деди нотиқ, совет кишиларининг фаровонлиги яхшиланади ва улуғ мамлакатингизнинг қудрати ортади. Тинчлик учун, империалистларга ва реакцияга қарши, социализм қуриш учун курашаётган халқлар эса тағин ҳам катта мадад оладилар.

Мали Республикасининг Судан Иттифоқи партияси миллий Сиёсий бюросининг аъзоси **Мадейра Кейта** делегатларнинг қарсаклари остида минбарга чиқади. У, Ойнинг биринчи сунъий йўлдошини учиришда қатнашган совет олимлари, конструкторлари, инженерлари, техниклари ва ишчилари шаънига съездда айтилган қутловларга ўзининг қўшилганлигини билдирди.

Бу анжуман, деб давом қилди нотиқ, озодлик ва адолат учун курашаётган халқлар Улуғ Октябрь революцияси бонги бутун дунёда янграган кундан бошлаб эришган ғалабаларнинг улуғворлигини баҳолашга имконият беради.

Совет халқининг социалистик давлат қуришдаги муваффақиятлари жаҳон революцион ҳаракатининг ривожланишига чуқур таъсир ўтказди. Совет Иттифоқи жаҳон социалистик системасини яратишга, озодлик ҳаракатининг ғалабасига, мустамлака халқларини озод қилишга жуда катта ҳисса қўшди.

Совет Иттифоқини, жаҳон социалистик лагерини ва мустаҳкамланиб бораётган халқаро ишчилар ҳаракатини ўзига маҳкам таянч қилиб олган миллий озодлик ҳаракатининг ғалабалари мустақил давлатлар барпо қилинишига олиб келди. Лекин халқлар эришган сиёсий ғалабаларни империализм янги мустамлакачилик ёрдамига таяниб йўққа чиқаришга ва ўз умрини узайтиришга уринмоқда. Империализм ўзининг чекланмаган ҳокимиятини таъминлаш учунгина эмас, шу билан бирга биринчи навбатда, мустақил давлатларнинг социализм сари бориш йўлига ғов солиш, уларни социалистик лагердан ажратиб қўйиш, жаҳон прогрессив ҳаракатини заифлантириш учун ҳам мустақил давлатларни йўқ қилишга интилмоқда.

Африка қитъасини ларзага солган воқеалар империализмнинг агрессив характерини кўрсатиб турибди ва бутун халқаро вазиятга чуқур таъсир қилмоқда. Мард Вьетнам халқига қарши қилинаётган агрессия ва Латин Америкасидаги воқеалар, Ганадаги давлат тўнтариши— мана шуларнинг ҳаммаси империализмнинг ўз ҳукмронлигини қайта тиклашга интилаётганлигини кўрсатувчи конкрет мисоллардир.

Империализмнинг ҳужумга ўтишга мана шундай уринаётганлиги, унинг агрессив ҳаракатлари, давлат тўнтаришлари ва урушлар империализмнинг кучидан далолат берувчи белгилар эмас, балки аксинча, унинг заифлигидан далолат бериб турибди, озодлик ҳаракатининг ғалабалари империализмга нақадар кучли зарбалар бераётганлигини кўрсатмоқда.

Судан Иттифоқи партияси, партиямизнинг ҳамма аъзолари, Мали халқи империализмнинг агрессив ҳаракатларини жуда қатъий равишда қораламоқдалар ва ўз озодлиги учун курашаётган ҳамма халқлар билан ўзларининг жанговар қардошларча бирдам эканликларини билдирадилар.

Ҳозирги мавжуд шароитда ғоят муҳим нарса шуки, социалистик лагерь ва халқаро ишчилар ҳаракати вазиятнинг бутун кескинлигини ва жиддийлигини ҳисобга олиб, ўз ҳаракатларини тағин ҳам кенг авж олдиришлари керак. Африка, Осиё ва Латин Америкасидаги озодлик ҳаракатлари империализмга қарши ялпи курашда социалистик лагернинг ва халқаро ишчилар ҳаракатининг табиий иттифоқчилари бўлиб майдонга чиқмоқдалар.

Мали Республикаси социализм қуриш йўлига тушиб олди. Мустақиллик эълон қилинганидан бери орадан атиги олти йил вақт ўтди, аммо Мали халқи ҳозирнинг ўзидаёқ янги турмуш меваларидан баҳраманд бўлмоқда. Меҳнаткашлар оммасининг куч ва ғайрати, партиямизнинг тўғри йўли ва раҳбарлиги туфайли, СССРнинг ва бошқа дўст мамлакатларнинг ёрдами туфайли Малида халқ хўжалигининг моддий негизи бир маромда ривожланиб бормоқда.

Бизнинг партиямиз билан КПСС, Мали халқи билан совет халқи қардошлик ва ҳамкорлик алоқаларини мустаҳкамлаб, умумий душман бўлган империализмга қарши биргаликда олиб борилаётган курашда, инсониятни ҳар қандай эксплуатациядан озод қилишдан ва унинг ижодий кучларини тўла яшнатишдан иборат муштарак мақсад йўлида бирдам бўлиб ҳаракат қилмоқдалар, деди пировардида Мадейра Кейта.

Раислик қилувчи қардош коммунистик, миллий демократик ва сўл социалистик партиялардан съезд адресига табрикномалар тўхтовсиз келиб турганлигини маълум қилди. Гаити халқ бирлиги партиясидан, Чили социалистик партиясидан, Гвинея ва Яшил Бурун ороллари мустақиллиги Африка партиясидан, Сомали демократик иттифоқидан, Португалия революцион хунтасидан, Миллий озодлик ватанпарварлик фронтидан, Афро-Ширази (Занжибар-Танзания) партиясидан табрикномалар олинди.

Шу билан кечки мажлис ёпиқ деб эълон қилинди.

5 АПРЕЛЬ КЕЧКИ МАЖЛИС

Кечки мажлисда раислик қилувчи **А. И. Микоян** А. Н. Косигин доклади юзасидан музокаралар бошланади, деб эълон қилди. Музокараларни Украина ССР Министрлар Советининг Раиси **В. В. Шчербицкий** бошлаб берди.

— Беш йиллик планга доир Директивалар лойиҳасида қўйилган вазифаларни анализ қилиш бу вазифалар иқтисодий жиҳатдан асосланганлигини, мамлакатнинг ишлаб чиқарувчи кучларини ривожлантиришда эришилган даража негизига қурилганлигини, социализм объектив қонунларининг талабларини ҳисобга олганлигини, давлатимиз ва халқимизнинг манфаатларига мос бўлиб тушаётган вазифалар эканлигини кўрсатиб турибди, деди нотиқ.

Биз зўр мамнуният билан шуни маълум қиламизки, янги беш йиллик планга доир Директивалар лойиҳасини Украинанинг барча коммунистлари, барча меҳнаткашлари маъқулладилар. Беш йилликда бизнинг республикамиз учун мўлжалланган планлар албатта муваффақиятли бажарилади, деб партия XXIII съездини ишонтирмоқ учун ҳамма асослар бор.

Нотиқ янги беш йилликда украин халқи олдида нақадар кенг истиқболлар очилаётганлигини кўрсатувчи рақамларни айтиб берди. Бундан буён ҳам совет Украинаси Совет Иттифоқининг энг муҳим ёқилғи-энергетика, металлургия ва машинасозлик базаларидан бири бўлиб улкан химия, кўп тармоқли озиқ-овқат саноати ва интенсивлашган йирик қишлоқ хўжалик республикаси бўлиб ривожлана боради. Делегат ўз фикрини қуйидаги фактлар билан исботлайди. Беш йилликлар мобайнида республикада саноат ишлаб чиқаришнинг ҳажми бир ярим баравар кўпаяди. Электр энергия ишлаб чиқаришни, кўмир, нефть ва газ қазиб чиқаришни, анча кўпайтириш кўзда тутилмоқда.

Совет мамлакати экономикасини, жумладан энергияни кўп талаб қиладиган тармоқларни ҳам ривожлантиришнинг юксак суръатлари ёқилғи-энергетика базасини шунга мувофиқлаштириб ривожлантиришни талаб этмоқда. Бироқ, дейди нотиқ, республикани ёқилғи билан таъминлашда қийинчиликлар сезилиб туради. Етти йиллик мобайнида Донбассда шахталар қуриш асоссиз қисқартирилганлиги сабабли кўмир саноатининг қувватларини кўпайтириш топшириғи бажарилмай қолди. Биз бу беш йилликда бир қанча янги шахталар қуришга ва мавжуд шахталарнинг кўпларини реконструкция қилишга киришмоғимиз керак.

Республикада электр энергия ишлаб чиқаришни 72 процент кўпайтириш мўлжалланади. Лекин корхоналарнинг коллективлари ишлаб чиқариш планларини ошириб бажаришга қарор қилаётганликлари сабабли қўшимча энергетика ресурслари керак бўлиб қолади. СССР Госплани буни ҳисобга олиши керак.

Металл ишлаб чиқаришни анча кўпайтиришимиз, унинг сифатини оширишимиз керак.

Нотиқ сарфланаётган капитал маблағларнинг самарадорлигини ошириш проблемаларига кўп эътибор берди. Бу ишдаги камчиликларни йўқотмоқ учун берилаётган маблағларнинг ярмидан кўпроғини мавжуд корхоналарни реконструкция қилиш учун сарфлаш ва айни вақтда ҳар бир қурилишга сарфланадиган капитал маблағни ўрта ҳисобда 25-30 процент кўпайтириш планлаштирилмоқда. Мана шунинг ўзи поёнига етказилмаган қурилишларнинг салмоғини 15 процентдан зиёдроқ камайтиришга ва асосий фондларни ишга туширишни жадаллаштиришга имкон беради.

Украин делегати фикрича, планлаштиришни ва моддий техника таъминотини яхшилаш, қурилиш-монтаж ташкилотларининг хўжалик ишидаги мустақиллигини кенгайтириш соҳасида Директивалар лойиҳасида кўзда тутилган чора-тадбирлар жуда ҳам ўринлидир.

Ўртоқ Шчербицкий қишлоқ хўжалик проблемалари тўғрисида, аввало дон проблемаси тўғрисида батафсил гапириб ўтди. Директивалар лойиҳасида Украинада дон етиштиришни бундан олдинги беш йил мобайнида ҳар йили етиштирилган доннинг ўртача миқдорига нисбатан карийб 30 процент кўпайтириш вазифаси қўйилган. Бунинг учун дон экинларининг ҳосилдорлигини гектар бошига тўрт ярим-беш центнер ошириш зарур.

Давлат йўли билан қишлоқ хўжалик маҳсулотларини харид қилиш планларини бажарибгина қолмасдан, шу билан бирга ҳар бир колхоз ва совхоз дон ва бошқа маҳсулотнинг тобора кўпроқ қисмини давлатга пландан ташқари сотадиган бўлишларини таъминлаш чоралари ҳам кўрилмоқда. Планлаштирувчи ва хўжалик органлари қишлоқ хўжалик маҳсулотларини ўз вақтида қайта ишлаш ва асраш учун моддий техника базасини вужудга келтириш ғамини ҳозирдан бошлаб ейишлари керак.

Беш йиллик планнинг амалга оширилиши Совет Иттифоқининг жаҳон миқёсидаги позициясини тағин ҳам кўпроқ мустаҳкамлайди, мамлакатимиз ташқи сиёсатининг энг муҳим халқаро проблемаларини ҳал қилишга ўтказаётган таъсирини кучайтиради, тинчлик, демократия, социализм учун, ҳозирги замондаги барча революцион кучларни мустаҳкамлаш учун муваффақиятли кураш олиб боришга ёрдам берадиган бўлиб қолади.

Украина Коммунистик партиясининг делегацияси бизнинг съездимиз янги беш йиллик планга доир Директивалар лойиҳасини якдиллик билан маъқуллашига ва шу тариқа бутун партиямизнинг, бутун халқимизнинг иродасини ифодалаб беришига ишонади, деди пировардида нотиқ.

КПСС Олтой ўлка комитетининг биринчи секретари **А. В. Георгиев** съездда сўзга чиқиб, Сибирнинг ажойиб табиий бойликлари тўғрисида, сибирликларнинг маънавий улуғворлиги ҳақида фахрланиб гапирди. Улуғ Ватан уруши йилларида сибирликлар жанг майдонларидаги ўзларининг шижоатлари билан абадий шуҳрат қозондилар. Бизнинг ўлкамизда етишиб чиққан панфиловчи политрук Клочковнинг «Россия бепоён-у, лекин чекинадиган жой қолмади, орқамизда Москва турибди!» деб айтган сўзларини ҳеч ким эсидан чиқармайди, деди нотиқ. Ҳозирги кунда ҳам сибирликлар, биз партиянинг мустаҳкам таянчи бўлиб келганмиз, ҳозир ҳам шундаймиз ва бундан буён ҳам шундай бўлиб қоламиз, коммунистик қурилиш фронтларидаги меҳнат жасоратларини кўпайтирамиз, деб ленинчи Марказий Комитетга қасамёд қилмоқдалар.

Ўртоқ Георгиев Олтой ўлкаси саноати ва қишлоқ хўжалик меҳнаткашларининг етти йиллик мобайнида эришган ютуқларини съезд делегатларига айтиб берди. Янги беш йиллик планга доир Директивалар лойиҳаси сибирликларнинг меҳнат ғайратини тағин ҳам зўр куч билан қўзғотиб юборди. Партия ташкилотларининг ҳозирги кундаги жонажон иши ва бевосита бурчи шуки, улар омманинг сиёсий активлигига ва меҳнат ғайратига бошчилик қилишлари керак.

Янги беш йилликнинг жуда катта вазифаларини муваффақиятли ҳал қилмоқ учун, деди нотиқ, ҳар бир коммунистнинг, ҳар бир ишчи ва колхозчининг, ҳамма кадрларимизнинг масъулият ҳиссини ошириш зарур. Шу муносабат билан кадрларни танлаш, жой-жойига қўйиш ва тарбиялаш масалалари биринчи даражали аҳамият касб қилмоқда. Съездда шу нарса тўғри таъкидлаб ўтилдики, партияга раҳбарликнинг мана шу муҳим участкасини янада юксалтиришга ёрдам берадиган ташкилий формаларини қидириб топиш керак. Кадрлар билан ишлаш масаласи, деди нотиқ, КПСС Марказий Комитетининг Пленумида муҳокама қилишга арзийдиган масала бўлиб қолди, чунки бу масала кўп вақтдан бери шундай юксак доирада муҳокама қилингани йўқ.

Дон етиштириш, деб давом қилди ўртоқ Георгиев қишлоқ хўжалигининг ҳамма тармоқларини юксалтириш учун ҳал қилувчи аҳамиятга эга. Бу масала ғаллакор ўлка бўлган Олтой учун айниқса аҳамиятли. 1966 — 1967 йилларда Олтой ўлкасида дон етиштиришни 42-45 процент кўпайтиришимиз ва доннинг ялпи ҳосилини 350 миллион пудга етказишимиз лозим.

Москва ва Ленинград ишчиларининг яқин йиллар ичида маҳсулотни энг яхши намуналар даражасига етказишга қаратилган ташаббуси қишлоқ меҳнаткашларига ҳам бевосита тааллуқлидир. Давлатга юқори сифатли қишлоқ хўжалик маҳсулоти бериб туриш катта сиёсат масаласидир.

Бу соҳада ҳам, деди нотиқ, биринчи навбатда биз учун энг зарур бўлган ғалла тўғрисида гапиришга тўғри келади. Яхши сифатли ун берадиган дон давлатга кам топширилаётганлиги, қаттиқ буғдой экилаётган майдонлар асоссиз равишда қисқартириб юборилганлиги бизни ташвишлантирмоқда. Ҳар қандай донни эмас, балки энг яхши буғдой навларини етиштиришни ҳар бир хўжаликнинг биринчи галдаги бурчи деб ҳисобламоқ керак. Бу вазифани ҳал қилмоқ учун биз бу йил яхши навли буғдой экиладиган майдонларни 1 миллион 200 минг гектарга етказишни, 1967 йилга бориб эса бутун экин майдонининг 70 процентига мана шундай яхши навли буғдойлар экишни планлаштирмоқдамиз. Мамлакатда буғдойнинг юқори сифатли энг яхши навларини тез ёйишни таъминлайдиган чораларни, шу жумладан қонун йўли билан кўриладиган чораларни ҳам кўзда тутиш мақсадга мувофиқ бўлур эди. Бу энг зарур масалани ҳал этмоқ учун биринчи навбатда СССР Қишлоқ хўжалик министрлиги қатъий чоралар кўриши зарур.

Совет Иттифоқи гербига чамбар қилиб ўраб қўйилган, меҳнат ва халқ саодатининг рамзи бўлган рус буғдойининг шуҳратини кўтариш керак! Рус буғдойининг шуҳрати кўп авлодлардан буён бизга мерос бўлиб келмоқда. Янги беш йилликда ҳам рус буғдойининг мана шу шуҳрати яна зўр куч билан янграши лозим.

Ўлкалар ва областларнинг мусобақасида топширилган доннинг сифати ҳам ҳисобга олинадиган бўлиши керак. «Қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришининг устаси» деган фахрий ном беришни жорий қилиш ҳам фойдали бўлур эди.

РСФСР Госпланининг раиси **К. М. Герасимовга** сўз берилади. Янги беш йиллик, деди у, Россия Федерациясига янада ривожланишнинг кенг истиқболларини очиб беради. РСФСРда саноат маҳсулотининг ҳажми бир ярим баравар чамаси кўпайтирилади. Энергетика, металлургия, машинасозлик, химия, нефть, газ, целлюлоза-қоғоз саноати илдам суръатлар билан ривожлантирилади.

Сибирь ва Узоқ Шарқ районларида ишлаб чиқарувчи кучлар тез суръатлар билан ривожлантирила беради. Ғарбий Сибирда янги кашф қилинган нефть ва газ конлари ҳамда бениҳоя кўп ўрмонлар негизида йирик халқ хўжалик комплекси вужудга келтирилади. Шу билан бирга янги беш йилликда Россия Федерациясида халқ истеъмол моллари ишлаб чиқарадиган саноат тармоқларини анча тез суръатлар билан ривожлантириш кўзда тутилмоқда. Чебоксари, Камишин, Краснодар ва бошқа тўқимачилик комбинатлари қуриб битказилади, енгил саноат, озиқ-овқат саноати ва балиқчилик саноатининг янги корхоналари қурилади. Аҳолига кўрсатиладиган маиший хизматлар ҳажмини камида 2,2 баравар, жумладан қишлоқларда — 3,7 баравар кўпайтиришимиз керак.

Республика органлари ва маҳаллий органлар қишлоқ хўжалигини муттасил тез суръатлар билан ривожлантиришга алоҳида эътибор бериб, бу тўғрида доимо ғамхўрлик қилишлари лозим. Давлат томонидан бериладиган капитал маблағларнинг ўзидангина беш йилликда қишлоқ хўжалигига 17 миллиард сўмдан зиёдроқ ёки бундан олдинги беш йил мобайнида сарфланганига қараганда икки баравар кўп пул сарфлаш мўлжаллаб қўйилди. Бундан ташқари, колхозларнинг маблағларидан ва бошқа манбалардан шу мақсадлар учун 16 миллиард сўмдан кўпроқ пул сарфланади.

Қишлоқ хўжалигини техника, ўғитлар, заҳарли химикатлар, гербицидлар билан таъминлаш анча яхшиланади. Шу чораларнинг ҳаммаси агротехника маданиятини яхшилашга ва қишлоқ хўжалик маҳсулоти етиштиришни кўпайтириш соҳасида мўлжаллаб қўйилган топшириқларнинг бажарилишини таъминлашга имкон беради.

Беш йилликнинг муҳим вазифаларидан бири шуки, биз мустаҳкам ёқилғи-энергетика базасини яратишимиз керак. Бу база халқ хўжалигининг ҳамма тармоқларини янада пропорционал ривожлантиришни таъминлаши лозим. Лекин қилган ҳисобларимизга қараганда, деди делегат, ишга тушириш учун мўлжаллаб қўйилган янги ёқилғи-энергетика қувватлари республикамизнинг Европа қисмидаги ва Уралдаги ҳамма эҳтиёжларни лозим бўлган даражада қаноатлантира олмайди. Шу сабабли СССР Энергетика ва электрлаштириш министрлиги ҳамда СССР Кўмир саноати министрлиги, шунингдек СССР Госплани бу масалани қўшимча равишда муҳокама қилишлари зарур.

Корхоналар ва колхозларнинг ўз маблағлари билан қурилаётган иншоотларни материаллар ва ускуналар билан таъминлашни яхшилаш лозимлигини нотиқ алоҳида уқтириб ўтди. РСФСР Госпланининг раиси деворбоп ва норуда материаллар ишлаб чиқаришдаги қолоқликни тезроқ тугатиш учун зарур чораларни беш йиллик планда кўзда тутишни ҳам таклиф қилди.

Ҳиндистон Коммунистик партияси Миллий кенгашининг раиси **Шрипад Амрит Данге** минбарга чиқиши билан уни делегатлар самимий табрикладилар.

Сизларнинг партиянгиз, деди у, жаҳондаги воқеаларнинг боришига кўпдан бери таъсир ўтказиб келмоқда. Октябрь революцияси ва биринчи социалистик республика вужудга келганлиги натижасида жаҳондаги мазлум халқларнинг ҳаммаси ер юзида шу халқлар озодлигининг биринчи ҳимоячиси пайдо бўлганлигини ҳис қиладиган бўлиб қолдилар. Худди шу пайтдан бошлаб Ҳиндистонда ва Хитойда, яъни империализмнинг мана шу энг катта мулки бўлган мамлакатларда озодлик учун революцион кураш янги куч билан авж олиб кетди. Бироқ қаҳрамон Қизил Армия фашизмни тор-мор келтириб, бунинг натижасида жаҳон империализми заифланиб, қолганлиги, жаҳон социалистик системаси вужудга келганлиги ва мустамлакачиликнинг барбод бўлиши тезлашганлиги туфайлигина мазлум халқларнинг қаҳрамонона кураши узил-кесил муваффақият қозонди. Фақат мана шундан кейингина Ҳиндистон 1947 йилда мустақиллик олишга муваффақ бўлди, 1949 йилда эса Хитойда халқ демократияси ғалаба қозонди. Социалистик мамлакатлар ва жаҳоннинг яқинда миллий мустақилликка эришган мамлакатлари ўзларининг ҳамма ғалабаларига сизларнинг партиянгиз, Совет Иттифоқи ҳукумати ва халқлари туфайли эришганликларини асло унутмайдилар.

Ҳиндистон Коммунистик партияси, деди сўнгра нотиқ, ўз мамлакатининг халқини Вьетнамни Америка империализмининг агрессиясидан ҳимоя қилишга кўтариш учун қўлидан келган ҳамма чораларни кўрмоқда. Бизнинг партиямиз барча социалистик мамлакатларнинг биргаликда ҳаракат қилиб, вьетнам халқини қўллаб-қувватлаши агрессорларнинг мағлубиятга учрашини тезлаштиради, деб ҳисоблайди.

Ҳиндистон озодликка эришганидан бери ўз саноатини вужудга келтириш йўли билан иқтисодий мустақилликни таъминлашга интилмоқда. Ҳиндистон ўз давлатини қайта тиклаш ва қуриш ишида Совет Иттифоқидан ва бошқа социалистик мамлакатлардан кенг дўстона беғараз ёрдам олиб турибди. Бхилаидаги металлургия заводи Ҳиндистон—Совет дўстлигининг бутун Ҳиндистонга маълум рамзи бўлиб қолди.

Кейинги вақтларда Америка империалистлари ва уларнинг иттифоқчилари Ҳиндистоннинг мустақиллигига ва экономикасига путур етказиш ҳамда уни ўзларига янги мустамлакачилик манбаи қилиб олиш мақсадида ўз ҳужумларини кучайтириб юбордилар. Бироқ, улар ўзларининг шу ниятларини Ҳиндистон—Покистон уруши вақтида рўёбга чиқара олмадилар. Уларнинг иғвогарлик планлари яна бир марта барбод бўлди. Ҳиндистон ва Покистон вакилларини музокара столи атрофига тўпламоқ учун Совет Иттифоқи ўз вақтида ташаббус кўрсатди ва ўзининг холис хизматини таклиф қилди. Тошкент декларацияси Совет Иттифоқи ўтказиб келаётган тинчлик ва тинч-тотув яшаш сиёсатини яққол исботлаб ва таъкидлаб берган яна бир далил бўлди. Бу сиёсатни Ҳиндистон ва жаҳондаги барча тинчликсевар мамлакатлар тўла равишда қувватламоқдалар.

Бразилия Коммунистик партияси Марказий Комитетининг съездда қизғин қарсаклар билан кутиб олинган вакили **Жозе Сантос** съездни гўлкинланиб табриклади. Совет халқининг қилаётган ишлари, деди у, Совет Иттифоқи тўғрисидаги разил уйдирмаларни ва ёлғонларни чиппакка чиқармоқда.

Биз, жаҳоннинг энг узоқ районларидан келган коммунистлар, шуни яхши биламизки, Совет Иттифоқининг ва бошқа социалистик мамлакатларнинг муваффақиятлари — давримизнинг асосий зиддиятларини ҳал қилувчи, жаҳон миқёсидаги синфий курашнинг социализм ва коммунизм ғалабаси билан натижаланишини таъминловчи энг муҳим факторларнинг биридир.

XXIII съезд КПССнинг XX ва XXII съездлари белгилаб берган йўлни ижодий давом эттирмоқда. Бу съезд — инсоният тақдири учун жуда катта тарихий аҳамиятга эга воқеадир.

Нотиқ Бразилия Коммунистик партияси Марказий Комитети номидан Марказий Комитет бош секретари Луис Карлос Престеснинг XXIII съездга юборган табрикномасини ўқиб берди.

Швеция коммунистик партиясининг секретари **Урбан Карлссон** сўзга чиқади. Делегатлар самимият билан кутиб олган бу нотиқ дедики, съездингизнинг иши учун характерли бўлган реализм ва мақсад бирлиги сизлар ўз олдингизга қўйган мақсадга эришажагингизни таъминловчи гарантиядир.

Швеция коммунистик партияси кейинги йилларда шундай фактор бўлиб қолдики, мамлакатнинг сиёсий кучлари энди у билан жиддий равишда ҳисоблашишга мажбур бўлмоқдалар. Биз жамият структурасини ўзгартириши лозим бўлган бирдан-бир социалистик йўлни кўрсатиб бермоқдамиз. Бу йўл барча революцион кучларнинг қувватини ва таъсирини кучайтиришга ёрдам бермоқда.

Бироқ, Швециядаги сўл оқимлар халқаро масалаларда энг катта куч бўлиб майдонга чиқмоқдалар. Вьетнам швед жамоатчилигининг диққат марказида турибди. Мамлакатимиздаги одамларнинг катта кўпчилиги АҚШнинг Вьетнамдаги ҳужумини ва вьетнам халқига қарши олиб бораётган жирканч урушини қораламоқда.

Пировардида, партиямизнинг сизларнинг XXIII съездингизга қизғин табригини топширишга ва унинг ишига катта муваффақиятлар тилашга ижозат бергайсиз, деди сўзини тамомлаб нотиқ.

Швейцария Меҳнат партиясининг қарсаклар билан кутиб олинган бош секретари **Эдгар Воог** Швейцария ишчилар синфи ва шу мамлакатдаги барча тинчликсевар, тараққийпарвар кишилар номидан XXIII съезд делегатларига самимий қардошлик саломини топширди.

У, русча нутқ сўзлаб бундай деди: Иккинчи жаҳон урушидан кейин ўтган йиллар мобайнида жаҳон социалистик лагерининг, Осиё, Африка ва Латин Америкаси халқларининг, капиталистик мамлакатлардаги ишчилар синфининг фашизм устидан қозонилган ғалабани мустаҳкамлаш, жаҳонда янги муносабатларни вужудга келтириш ҳамда тинчлик, миллий мустақиллик, демократия ва социализм шиорларини амалга ошириш учун кураши авж олиб кетди. Бу курашга Совет Иттифоқи бош бўлиб келди ва бош бўлиб қолмоқда.

Ҳар бир мамлакатнинг ўз тарихи бор, ўзининг алоҳида иқтисодий ва сиёсий шарт-шароити, ўзига хос проблемалари бор, ҳар бир партия мана шу конкрет шарт-шароитни ва проблемаларни ҳисобга олиши лозим, деди ўртоқ Воог. Лекин Маркс-Энгельс-Ленин таълимоти бузилмас интернационал таълимотдир. Осиёга, Африкага, Латин Америкасига ёки бошқа бирор мамлакатга хос ҳеч қандай алоҳида марксизм-ленинизм йўқ. Маълумки, назария практикада синовдан ўтади. Марксизм-ленинизм таълимоти жаҳондаги биринчи социалистик мамлакат практикасида синовдан ўтказила бошлаганига яқин орада 50 йил тўлади ва бу таълимот синовдан муваффақиятли ўтди.

Цейлон Коммунистик партияси Марказий Комитетининг бош секретари **Питер Кейнеман** минбарга чиқади. Гулдурос қарсаклар билан кутиб олинган нотиқ айтдики, КПСС Марказий Комитетининг ҳисобот докладини эшитган, съездингиз ишида қатнашаётган кишиларнинг ҳаммаси очиқ кўриниб турган фактлар ва ҳақиқатга хилоф равишда КПССни революцион руҳ ва революцион қатъиятга етарли равишда эга эмас, деб айблаётган одамлардан ғазабланмоқда.

Сизларнинг беш йиллик планингиз совет экономикаси «кризисга» учради ва СССРда капиталистик муносабатларнинг формалари реставрация қилинмоқда деб даъво қилаётган кимсаларнинг гаплари бутунлай бемаъни эканлигини амалда кўрсатиб турибди. Ишлаб чиқаришнинг анчагина кўпайтирилишини ва халқ фаровонлигини оширишни таъминлаши мумкин бўлган бунақа ҳолатни «кризис» деб даъво қилувчилар бу билан ўзларининг бефаҳмликларини исботламоқдалар.

Нотиқ айтдики, Цейлон Коммунистик партияси ва мамлакатнинг барча прогрессив кучлари Совет Иттифоқининг Цейлон халқига ва Осиё қитъасидаги бошқа халқларга кўрсатаётган ёрдамига юксак баҳо бермоқдалар.

Америка империализмининг агрессиясига қарши олижаноблик билан одилона кураш олиб бораётган қаҳрамон Вьетнам халқига Совет Иттифоқи томонидан берилаётган ёрдамни биз юксак даражада қадрламоқдамиз.

Яқинда Тошкентда бўлиб ўтган учрашувда Совет Иттифоқи донишмандлик билан ўтказган конструктив сиёсат Осиёдаги иккита энг катта давлат ўртасидаги муносабатларни нормаллаштиришга, фақат империализмгагина қўл келаётган кескинликни ва икки давлат ўртасидаги жанжални юмшатишга ёрдам берди.

КПСС Марказий Комитетининг ҳисобот докладида социалистик лагернинг ва халқаро коммунистик ҳаракатнинг умумий душманимиз бўлган империализмга қарши курашдаги бирлигини мустаҳкамлашга қаратилган даъватни бизнинг партиямиз тўла равишда қувватлайди. Шу бирликни тикламоқ учун таклиф қилинган чораларга қўшиламиз, бирликни тикламоқ учун КПСС сабр ва матонат билан принципиал йўл тутаётганлигини юксак равишда қадрлаймиз.

(Давоми учинчи бетда)

ТАСС АХБОРОТИ

ОЙНИНГ ЖАҲОНДА БИРИНЧИ СУНЪИЙ ЙЎЛДОШИ ПАРВОЗДА

«Луна-10» автомат станцияси Ой атрофидаги орбита бўйлаб учишни давом эттирмоқда. 5 апрель соат 15-30 минутга қадар станция Ой атрофини ўн тўрт марта айланиб чиқди.

Траектория ўлчовларига доир маълумотларни ишлаб чиқишни давом эттириш натижасида Ой йўлдоши орбитасининг қуйидаги параметрлари аниқланди:

— Ой юзасидан энг кам узоқлашуви (периселенийда) — 350 километр

— Ой юзасидан энг кўп узоқлашуви (апоселенийда) — 1017 километр;

— Йўлдошнинг Ой атрофини айланиб чиқиш даври 2 соату 58 минут 15 секунд;

— Йўлдош орбитасининг Ой экватори сатҳига оғиш бурчаги — 71 градус 54 минут.

Ойнинг сунъий йўлдоши билан ўн саккиз марта радио алоқа сеанслари ўтказилди. Шу сеанслар вақтида кўп ҳажмда илмий маълумотлар олинди.

Ойнинг сунъий йўлдошида қуйидаги илмий аппаратлар ўрнатилган:

— Ер-ой трассаси бўйлаб ўтадиган метиор оқимларни тадқиқ қилмоқ, Ой атрофидаги чанг туманликларини қидирмоқ ва Ой теварагидаги фазода бўлган микрометиоритларни қайд қилмоқ учун метиор заррачалар регистратори;

— Ой юзасининг гамма нурларини тадқиқ қилмоқ учун гамма-спектрометр;

— Ой магнит майдони кучланишининг миқдорини аниқламоқ учун магнитометр

— Ой атрофи фазосидаги қуёш плазмасини ўрганиш учун аппаратлар;

— Ой юзасининг инфрақизил нурларини қайд қилувчи аппаратлар;

— Ой теварагидаги радиация вазиятини ўрганмоқ учун аппаратлар.

Асосий вазифалардан бири — Ой сунъий йўлдоши орбитаси параметрларининг ўзгаришига қараб Ой гравитацион майдонини тадқиқ қилишдан иборат.

Телеметрия маълумотларига қараганда, йўлдошда ўрнатилган аппаратлар нормал ишлаб турибди — йўлдошнинг асбоблар жойлаштирилган катагидаги босим симоб столбасининг 850 миллиметрига ва температура Цельсий билан 24-26 градусга тенг.

Йўлдош билан қилинаётган алоқа нормал даражада бўлиб, Ой йўлдошидан олинаётган илмий-техникавий маълумотлар ишлаб чиқилмоқда.

Ой сунъий йўлдоши билан бундан буёнги радио алоқа сеанслари программага мувофиқ ўтказилиб туради.

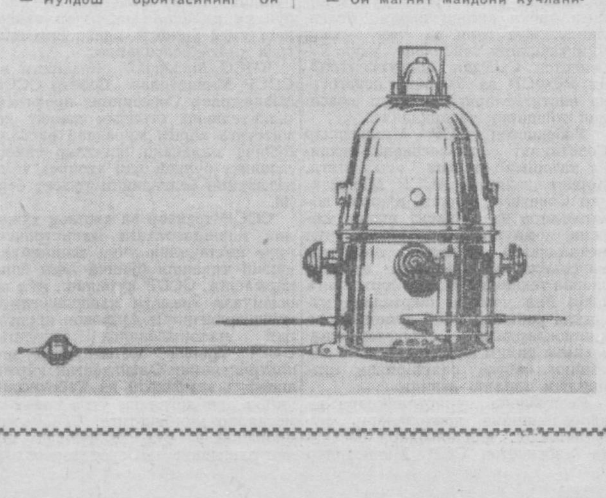

1966 йил 3 апрель куни Москва вақти билан соат 21-44 минутда мамлакатимизда «Луна-10» автоматик станцияси учирилди. Бу жаҳонда биринчи марта Ойга чиқарилган сунъий йўлдошдир. Суратларда: ((чапдан) «Луна-10» автоматик станциясининг умумий кўриниши. «Луна-10» автоматик станцияси парвозининг схемаси: Ер атрофидаги оралиқ орбита (1), Ойга учиш траекториясининг коррекцияси (2), «Луна-10» автоматик станциясининг тормоз берилишидан олдинги ориентацияси (3), Ой сунъий йўлдошига тормоз берилиши ва унинг орбитага чиқиши (4).

ТАСС—ЎзТАГ фотоси. (Расмлар фототелеграф орқали олинди).

СОВЕТ ИТТИФОҚИ КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИНИНГ XXIII СЪЕЗДИ

(Боши иккинчи бетда)

Исландия Бирлашган социалистик партияси Марказий Комитети Ижроия комитетининг аъзоси **Инги Хелгасон** ўз нутқини рус тилида бошлади.

— Исландия социалистлари, деди у залдагиларнинг қарсаклари остида, мамлакатингиздаги социализм ва коммунизм қурилишини қизиқиб ва қувониб кузатиб келмоқдалар. Сизларнинг муваффақиятларингиз ер юзидаги ҳамма меҳнаткашларнинг яхши турмуш қуришга қаратилган умидларини ифодалаб бермоқда.

Мен шу қадар кичик мамлакатнинг вакилиманки, бу мамлакат аҳолисини Москва кўчаларидан бирига сиғдириш мумкин бўлур эди. Шунга қарамай, биз турли социал тузум шароитида яшашимизга қарамай, мамлакатларимиз ўртасидаги муносабатлар муваффақиятли равишда ривожланмоқда. Бунинг сабаби шуки, бизнинг муносабатларимиз тенг ҳуқуқийлик, дўстлиқ ва ўзаро ҳурмат асосига қурилмоқда.

Совет мамлакати Исландиядан янги музланган балиқларни кўплаб сотиб олаётганлиги мамлакатимизда жуда замонавий ривожланган балиқчилик саноатини вужудга келтиришимизга имкон берди. Илгари эса биз ўзимиз овлаган балиқнинг кўп қисмини қайта ишланмаган ҳолда сотар эдик. Исландияда кейинги йилларда балиқ маҳсулотларини ишлаб чиқариш кўпайтирилди. Кўпайтирилган мана шу балиқ маҳсулотларининг ҳаммасини Совет Иттифоқи ва Шарқий Европадаги социалистиқ мамлакатлар сотиб олмоқда. Ҳар бир исландиялик буни яхши билади ва тушунади.

Партияларимиз ўртасидаги муносабатлар ҳамиша тенг ҳуқуқийлик, аралашмаслиқ ва ўзаро ҳурматлаш негизига қурилиб келмоқда.

Исландия халқининг армияси йўқ. У, ҳеч бир мамлакат билан ҳеч қачон урушмаган ва бундан буён ҳам урушмайди. Американинг Исландиядаги базалари ер юзидаги тинчликка таҳдид солиб турибди, шунинг учун бизнинг партиямиз, дейди пировардида нотиқ, Исландия территориясидан Америка қўшинларини чиқариб юбориш учун тинмай курашмоқда.

Бирлашган Араб Республикаси араб социалистик иттифоқи бош секретариатининг аъзоси **Ҳусайн Зулфиқор Сабрий** минбарга чиқиши билан съезд қатнашчилари уни қизғин кутиб олдилар.

— Сизларнинг съездингиз, деди у, Ленин биринчи социалистик давлат негизини қуришга киришган вақтларда бошланган жуда кўп улуғ ишларнинг биридир.

КПССнинг, Совет Иттифоқининг тажрибаси ва муваффақиятлари, деди нотиқ, бутун дунё халқлари учун фойдали бўлиб чиқди. Бу тажрибалардан озодликка ва тараққиётга интилаётган халқлар биринчи галда фойдаланмоқдалар. Шу халқлар совет халқидан ва унинг партияси раҳбарлигидан самимий ёрдам олдилар.

Вьетнам халқининг қаҳрамонона курашини биз якдиллик билан қувватламоқдамиз ва вьетнам халқи ёвузлик ва агрессия кучлари устидан ғалаба қозонгунича унга ўзимизда бўлган ҳамма воситалар билан ёрдамлашаверамиз.

Сўнгра нотиқ айтдики, зулм тўлқини кичик халқларни ва узоқ кураш натижасида яқиндагина мустақилликка эришган давлатларни хавф остида қолдирмоқда. Бу тўлқинни даф қилиш ва йўқотиш бизнинг муштарак бурчимиздир, барча тинчликсевар халқларнинг бурчидир.

Бизни вакил қилиб юборган халқлар, деди нотиқ, ҳеч қачон таслим бўлмайдилар, улар мустамлакачиларнинг бирор халқни кишанлаётганликларини кўрганларида индамай қололмайдилар, ҳамма халқлар озодликка эришмагунча улар хотиржам бўлолмайдилар.

Бирлашган Араб Республикасининг халқи номидан, араб социалистик иттифоқи ва унинг Жамол Абдил Носир бошчилигидаги олий ижроия комитети номидан мен сизларга ўзимизнинг чуқур миннатдорчилигимизни билдираман ва сизларнинг съездингизга ўзимизнинг энг самимий истакларимизни топшираман.

Ҳусайн Зулфиқор Сабрий ўз нутқининг охирида:

— Яшасин араб—совет дўстлиги! — деб хитоб қилди.

6 АПРЕЛДАГИ ЭРТАЛАБКИ МАЖЛИС

6 апрелда КПССнинг XXIII съездида СССР халқ хўжалигини ривожлантиришнинг 1966—1970 йилларга мўлжалланган беш йиллик плани юзасидан КПСС XXIII съезди Директивалари ҳақидаги докладни муҳокама қилиш давом этди. Съезд белгилайдиган ижодий ишларнинг улуғвор программаси делегатларда ва жаҳоннинг кўп мамлакатларидан келган меҳмонларда жуда катта қизиқиш туғдирмоқда.

Д. А. Кунаев раислик қилади. СССР қора металлургия министри **И. П. Казанец** биринчи бўлиб сўзга чиқди.

— Съезднинг беш йиллик план ҳақидаги Директиваларини муҳокама қилиш билан, — деб таъкидлайди министр, — биз КПСС Марказий Комитетининг сиёсий йўли тўғрисида, унинг Ватанимиз иқтисодий қудратини мустаҳкамлашга, совет халқининг моддий фаровонлигини оширишга қаратилган амалий фаолияти тўғрисида гапираяпмиз.

Сўнгра нотиқ совет металлургларининг қўлга киритган муваффақиятлари тўғрисида, бутун жаҳонда Ватанимиз металлургиясининг обрўсини оширган янги прогрессив металлургия процесслари ва установкалари вужудга келтирилганлиги тўғрисида гапиради. Аммо, деб уқтириб ўтади у, қора металлургияни ривожлантиришда жиддий камчиликлар бўлмаганида, қора металлургия янада кўпроқ муваффақиятларга эришa олган бўлур эди.

Кейинги йилларда химия саноатини қора металлургияга субъектив равишда нотўғри қарама-қарши қўйиш натижасида қора металлар ишлаб чиқаришни ўстириш суръатлари пасайди. Объектив қонунлар бутун халқ хўжалигининг эҳтиёжларини таъминламоқ учун уларни уйғун равишда, пропорционал ривожлантиришни талаб қилади. Қора металлургияга эътиборнинг сусайтирилганлиги капитал қурилиш плани, янги қувватларни ишга тушириш планининг доим бажарилмай қолишига олиб келди. Маҳсулот сортларини кўпайтириш, унинг сифатини яхшилаш ва ишлаб чиқаришнинг самарадорлигини ошириш тўғрисида ҳам етарли даражада ғамхўрлик қилинмади. Тахта пўлат ишлаб чиқаришда, хусусан прокатнинг совуқ ҳолда ишланадиган камчил турларини, қувурлар, метизларни электротехника ёрдамида ва совуқ усулда прокат қилишдаги қолоқлик — машинасозликда, қурилишда ва машиналарни ишлатиш вақтида металлнинг анча ортиқча сарф қилинганлиги сабабларидан биридир.

Биз, деди ўртоқ Казанец, ана шу камчиликларнинг ҳаммасини йўқотиш металлургия корхоналари коллективлари ва министрлик коллективининг энг муҳим вазифаларидан бири деб ҳисоблаймиз.

Халқ хўжалигини ривожлантиришнинг Директивалар лойиҳасида белгиланган суръатлари қора металлар ишлаб чиқаришни ғоят жадал ўстиришни талаб қилади. 1970 йилда 94—97 миллион тонна чўян, 124—129 миллион тонна пўлат, 95—99 миллион тонна прокат ва 14—15 миллион тонна пўлат қувурлар ишлаб чиқарилиши лозим. Янги беш йилликда 13 домна печини, 30 конверторни, 52 қувур ва прокат станини, электр ёрдамида пўлат эритадиган катта ҳажмли 10 печни ишга туширишимиз ва салкам 190 миллион тонна темир рудаси берадиган қувватларни ишга туширишимиз лозим.

Қора металлургияни ривожлантириш учун, деб таъкидлайди нотиқ, кўп миқдорда капитал маблағ талаб қилинади. Беш йил ичида министрлигимизга қарашли корхоналарга салкам 12 миллиард сўм маблағ ажратиш кўзда тутилади. Бу шундан аввалги беш йилдагига нисбатан 68 процент ортиқдир. Капитал маблағлардан фойдаланиш самарадорлигини ошириш учун маблағларни қурила бошлаган заводларни битказиш ҳамда ишлаб турган йирик заводларни, чунончи Череповецк, Магнитогорск, Нижний Тагил, Челябинск, Ново-Липецк, Ғарбий Сибирь, Кривой Рог, Азовсталь, Ильич номли ва Қарағанда заводларини кенгайтиришга сарф қилиш мўлжалланади. Курск магнит аномалияси, Қозоғистон ва Сибирдаги кон-руда корхоналари қурилишига талайгина капитал маблағ сарфланади.

КПСС XXIII съездининг қора металлургияни ривожлантириш ҳақидаги Директиваларининг муваффақиятли бажарилиши, деди министр, корхоналарнинг фаолиятини хўжалик юритишнинг иқтисодий методлари асосида қайта қуриш суръатларига кўп жиҳатдан боғлиқ бўлади. КПСС Марказий Комитетининг сентябрь Пленуми мамлакатнинг иқтисодий ҳаётига раҳбарлик қилиш масалаларига янгича ёндашиш йўлларини белгилаб берди. Қора металлургия министрлиги бу қарорларни амалга ошира бориб, корхоналарни планлаштириш ҳамда иқтисодий рағбатлантиришнинг янги системасига кўчириш соҳасидаги ишларни қизитиб юборди.

В. И. Ленин номидаги Бутуниттифоқ қишлоқ хўжалик фанлари академияси президенти **П. П. Лобанов** қуйидагиларни айтади:

— Беш йиллик планни амалга оширишда фан тобора катта аҳамият касб қилади. Илмий муассасалар, олимлар, қишлоқ хўжалик мутахассислари мамлакатнинг табиий-иқтисодий зоналари бўйича қишлоқ хўжалигини бошқаришнинг илмий жиҳатдан асосланган системаларини ишлаб чиқишни қисқа вақт ичида тугаллашга ҳаракат қилмоқдалар. Бизнинг академиямиз қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етиштиришни кўпайтиришни таъминлайдиган янги, самаралироқ тавсияларни ишлаб чиқаришга тақдим этмоқ учун назарий ва экспериментал тадқиқотларни кенгайтирмоқда.

Барқарор, юксак даражада интенсив дон хўжалигини вужудга келтириш ҳар қандай об-ҳаво шароитида ҳам ҳар йили қўшимча равишда икки-икки ярим миллиард пуд товар дон олиш имконини беради. Умуман деҳқончилик маданиятини юксалтириш, ер ва техникадан тўғри фойдаланиш, рационал алмашлаб экишни тўғри жорий қилиш асосида дон экинлари ҳосилдорлигини ошириш олдимизда турган вазифаларни муваффақиятли бажаришнинг асосий шартидир.

Дон экинлари ҳосилдорлигининг пастлигини, деб сўзини давом эттиради олим, минерал ўғитларнинг етишмаслиги ва об-ҳаво шароитларининг ноқулай келиши билангина изоҳлаш нотўғри бўлур эди. Илғор тажриба ва фан хўжаликни анча унумли юритиш имконини берадиган ва илмий жиҳатдан асосланган усулларга эгадир. Аммо, яқин ўтмишдаги субъектив ёндашиш, фан маълумотларини менсимаслик шунга олиб келдики, етарли даражада текшириб кўрилмаган айрим тавсиялар наф келтириши ёки келтирмаслигидан қатъи назар муқаррар ҳақиқат даражасига, жорий қилиниши лозим бўлган кўрсатмалар даражасига кўтарилди.

КПСС Марказий Комитетининг октябрь ва март Пленумлари аҳволни тубдан ўзгартирди. Ҳозирги вақтда илмий муассасалар дадилроқ ишлай бошладилар, ўз кучларини тўплаб, ишлаб чиқариш билан алоқани мустаҳкамламоқдалар.

Қишлоқ хўжалик фанлари академияси ўтган йилнинг охирида ва шу йилнинг бошида икки сессия ўтказди. Бу сессиялар қора тупроқли бўлмаган зонада қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришини ривожлантириш ва Қозоғистон ҳамда Ғарбий Сибирнинг қўриқ ерларида қишлоқ хўжалигини юксалтириш масалаларига бағишланди. Ўтказилган анализ қора тупроқли бўлмаган зонада чорвачиликни ривожлантириш учунгина эмас, балки товар дон етиштиришни кўпайтириш учун ҳам қулай шароитлар борлигини кўрсатди. Бу ерларда ҳар йили қўшимча равишда бир миллиард пудга яқин товар дон етиштириш мумкин.

Қўриқ ерлари ўзлаштирилаётган районлар ҳам товар дон етиштиришни янада кўпайтириш учун жуда катта потенциал имкониятларга эгадирлар. Бу ерларда тупроқни ишлашнинг мукаммалроқ системаси, далаларни иҳота қилувчи дарахтзорлар ва қурғоқчилик ҳамда тупроқнинг нурашига қарши курашнинг бошқа тадбирлари биринчи даражали аҳамиятга эгадир. Тупроқни ағдармай ишлаш, тоза шудгор, шунингдек экишнинг энг қулай муддатлари, деб таъкидлайди олим, бу районларда дон етиштириш янги системаси ва технологиясининг энг муҳим элементларидир. Бу районларда деҳқончиликнинг янги системаси экспериментал ва тажриба хўжаликларида синаб кўрилди ҳамда ижобий натижалар берди.

Ўртоқ Лобанов Қозоғистоннинг шимолий районларида ва Ғарбий Сибирь даштларида деҳқончилик асослари белгилаб чиқилганлигини таъкидлаб, эндиликда бутун гап ана шу районларга зарур бўлган яхши машиналар комплексини етказиб беришда қолган, деди.

Биз, дейди сўзининг охирида В. И. Ленин номидаги Бутуниттифоқ қишлоқ хўжалик фанлари академиясининг президенти, қишлоқ хўжалик фанидаги жиддий камчиликларни қатъиян бартараф қилиш йўлида биринчи қадамларгина қўйилганлиги ва ҳали кўп иш қилиш керак эканлигини яхши биламиз.

КПСС Краснодар ўлка комитетининг биринчи секретари **Г. С. Золотухинга** сўз берилади. Ўртоқ Золотухин айтадики, Кубаннинг колхозлари ва совхозларида, заводлари ва қурилишларида янги беш йиллик тўғрисида кўп гапирилди. Партия йиғилишлари ва конференцияларида, меҳнаткашларнинг йиғилишларида бир миллионга яқин киши қатнашди. Бу эса, ҳар бир совет кишисида ўз мамлакатининг чинакам хўжайини туйғулари ўсганлигини кўрсатади.

Кубань—дон, гўшт, сут, сабзавот, техника экинлари, мева ва узум етиштириш соҳасида мамлакатимизнинг энг муҳим районларидан бири бўлиб келди ва бундан кейин ҳам шундай бўлиб қолади. Етти йиллик мобайнида қишлоқ хўжалик маҳсулотларини етиштириш ва тайёрлаш анча ўсди.

Марказий Комитетнинг март Пленумидан кейин қишлоқ хўжалигини ривожлантиришда айниқса катта силжишлар кўрилмоқда. Колхоз ва совхозлар рентабел ишлаш учун ҳеч қачон ҳозиргидек шарт-шароитларга эга бўлмаган эдилар. Кубань колхоз ва совхозлари ана шу имкониятлардан фойдаланиб, ўтган йилиёқ қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етиштиришни кўпайтирдилар. 1965 йилда ўлкадаги ўрта даражани эътиборга олганда, колхозларда меҳнатга тўланган ҳақ ҳар киши-куни ҳисобига 3 сўм 60 тийин бўлди. Ғаллакорларнинг моддий манфаатдорлиги уларнинг ғайрат ва ташаббусини оширмоқда. Ҳозирги вақтда ўлкадаги партия ташкилотлари, барча ғаллакорлар бутун куч-ғайратларини деҳқончилик маданиятини юксалтириш учун, Кубань маҳсулдор ерларининг ҳар гектаридан энг самарали фойдаланиш учун сарф қилмоқдалар.

— Бизнинг социалистик маданиятимиз, — дейди СССР маданият министри **Е. А. Фурцева**, — йил сайин юксалмоқда. Қардош халқлар миллий маданиятларининг бир-бири билан яқинлашиш ва бир-бирини бойитиш жараёни кучайиб кетганлиги кейинги йилларнинг характерли хусусияти бўлиб қолди. Бу ҳол меҳнаткашларнинг санъатга бўлган иштиёқини оширади, халқнинг маънавий ҳаётига самарали таъсир кўрсатади.

Масалан, ўтган йили 250 миллион киши театрларда ва концерт залларида бўлди. Ҳаваскор рассомларнинг Бутуниттифоқ кўригида 200 мингдан ортиқ киши қатнашди. Бадиий ижодга ҳавас қўйган миллионларча кишилар дам олиш вақтларини халқ консерваторияларида ва опера студияларида, балет коллективларида, драма труппаларида, халқ рақси ансамблларида ўтказмоқдалар.

Кейинги йилларда кўпгина адабиёт ва санъат асарлари яратилди. Аммо ҳаётимиздаги асосий воқеаларни акс эттирадиган чуқур, салмоқли асарлар, деб таъкидлайди министр, биз кутгандан камроқ пайдо бўлмоқда. Болалар ва ёшлар учун яхши китоблар, спектакллар, кинокартиналар сира ҳам етишмаётир. Айрим асарларда ғоявий жиҳатдан жиддий нуқсонлар ҳам учраб туради.

Ҳаётдаги хилма-хил воқеаларга диалектик ёндошишни билмаслик—баъзан нотўғри, бир томонлама умумлаштирмаларга олиб келади. Натижада бир меёрда иш кўрилмайди: ё ҳамма нарсани яхши, ҳеч қандай қийинчилик ва конфликтлар йўқ, деб тасвирлайдилар ёки ҳаммани ёмонга чиқарадилар, нуқсонларнигина кўрадилар. Нотиқ савияси паст бўлган ва совет кишиларининг ҳаёти юзаки очиб берилган санъат асарлари ҳали кўп пайдо бўлаётганлигини таъкидлайди.

Сўнгра министр меҳнаткашларни эстетик тарбиялашни яхшилаш муҳим эканлиги тўғрисида батафсил гапиради. Бу нарсани гўзалликка маҳлиё бўлиш, санъат асарларини тушунишдангина иборат қилиб қўйиш ярамайди, албатта. Эстетик тарбия меҳнатга тўғри муносабатни шакллантириш, кишининг юксак маънавий қиёфасини шакллантириш билан маҳкам боғланган. Ҳаёт саноат ва қурилишда, меҳнаткашларнинг турмушида гўзаллик ва нафосатга катта эътибор беришни талаб қилади. Совет кишисининг атрофидаги муҳит яхши, гўзал, тежамли бўлмоғи керак. Бу гап кийим-кечак, мебелларга, шаҳарларни қайта қуриш ва обод қилишга тааллуқлидир. Корхоналарда ва шаҳарларда бош рассомларга эга бўлиш имкониятлари тўғрисидаги масалани қараб чиқиш мақсадга мувофиқ бўлур эди. Ҳайкалтарошлик санъатини ривожлантириш учун рассомлар, ҳайкалтарошлар, архитекторларнинг куч-ғайратини бирлаштириш жуда зарур бўлиб қолди. Совет халқининг қаҳрамонона зафарларини ва абадий ном қолдиришга сазовор бўлган унинг Қуролли Кучлари қаҳрамонлик зафарларини абадийлаштириш жуда муҳимдир.

Ўртоқ Фурцева ўз нутқининг анча қисмини янги беш йиллик вазифалари асосида маданиятни ривожлантириш проблемаларига — шаҳар ҳаёти билан қишлоқ ҳаётини бир-бирига яқинлаштириш, шаҳар билан қишлоқ ўртасидаги тафовутларни тугатиш масалаларига бағишлади. Маданиятнинг моддий базасини кенгайтиришга тааллуқли ҳамма масалаларни бир беш йиллик мобайнида ҳал этиш иложи йўқ. Шу сабабли, шу мақсадда ажратилаётган маблағлардан мумкин қадар яхшироқ фойдаланиш керак.

Нотиқ сўзининг охирида мамлакатимизнинг чет эллар билан маданий алоқалари кенгайиб бораётганлиги ҳақида, бу алоқалар халқлар ўртасидаги ҳамжиҳатликни яхшилашда қандай роль ўйнаётганлиги тўғрисида делегатларга сўзлаб берди.

Қозоғистон ССР Министрлар Советининг раиси **М. Бейсебоев** съезд минбарига чиқиб, қуйидагиларни айтди:

— Партия муваффақиятлар тўғрисида ҳам, тараққиётимизнинг қийинчиликлари тўғрисида ҳам халқ билан ҳаққоний тилда гаплашади ва келгусига мўлжалланган режаларни халқ билан бирга белгилайди. Ҳеч муболағасиз айтиш мумкинки, беш йиллик планнинг мўлжаллари совет халқининг жонажон иши бўлиб қолди.

Нотиқ янги беш йилликда Қозоғистон олдида очиладиган кенг истиқболларни таърифлаб берди. Республика халқ хўжалигини ривожлантиришга ўтган беш йил ичида ўзлаштирилганига нисбатан бир ярим баравар кўпроқ маблағ ажратилади.

Республикада рангли ва қора металлургия, кўмир, нефть, химия, машинасозлик саноати, енгил саноат ва озиқ-овқат саноати тез суръатлар билан ривожланади.

Нотиқ Директивалар лойиҳаси муҳокама қилинган вақтда Қозоғистон меҳнаткашлари киритган энг муҳим таклифларни съездга маълум қилади.

Янги беш йиллик план юзасидан Директивалар ҳақидаги докладда, деб уқтириб ўтди нотиқ, Қозоғистоннинг қўриқ ерларидан фойдаланишни яхшилаш зарурлиги тўғри кўрсатиб берилган. Қурғоқчиликка ва тупроқнинг шамолдан нурашига қарши кураш, деҳқончилик ва чорвачиликнинг илмий жиҳатдан асослаб берилган системаларини жорий қилиш кўзда тутилган.

Совхозлар республика қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришида жуда катта ўрин олганлиги учун кўп нарса уларнинг муваффақиятли ишлашига боғлиқдир. Бизда гўшт чорвачилигини кенг ривожлантириш керак, қўй гўшти, жун, қоракўл терини кўпроқ етиштириш ва мўйнабоп қўйларни анча кўпайтириш керак. Қўйлар сонини беш йилликнинг охирига бориб 40 миллион бошга етказиш мўлжалланади.

КПСС Белгород область комитетининг биринчи секретари **Н. Ф. Васильев** айтадики, КПСС Марказий Комитетининг март Пленумидан буён атиги бир йил ўтди, аммо, шуни айтиш мумкинки, бу Пленумнинг қарорлари мамлакат қишлоқ хўжалигини ривожлантиришга ғоят самарали таъсир кўрсатди ва бундан буён ҳам шундай таъсир кўрсатади.

Ишлаб чиқаришни ихтисослаштириш, ижтимоий меҳнат тақсимотини янада кучайтириш — ишлаб чиқаришнинг самарадорлигини оширишнинг энг катта резервидир. Белгород областидаги колхоз ва совхозлар бу соҳада маълум даражада тажриба тўпладилар. Биз белгилаган тадбирлар, дейди нотиқ, колхоз ва совхозларни ихтисослаштиришни кўзда тутади. Бу чора шу йилнинг ўзидаёқ талайгина миқдорда дон, техника экинлари, гўшт, сут, тухум ва жун олиш имконини беради. Ихтисослаштирилган 39 хўжалик областдаги ҳамма колхозлар учун кўзда тутилган гўшт ва тухум етиштириш беш йиллик планининг бажарилишини таъминлайди.

Колхозаро қурилиш ташкилотлари қанд-шакар заводларига яқин жойлардаги қишлоқ хўжалик артелларида қорамолни лавлаги турпи билан сўкимга боқиш учун ишлаб чиқариш комплексларини қурдилар. Бунда меҳнатнинг ҳамма процесслари механизациялаштирилган. 83 минг бош қорамол бўрдоқига боқилиб, давлатга топширилди. Буларнинг тўртдан уч қисми жуда семиз бўлиб чиқди. Қорамолнинг вазни бир кечаю-кундузда 700 граммдан ошмоқда, бир центнер маҳсулот етиштириш учун меҳнат сарфи уч киши-кунидан ҳам камроқ бўлди, қорамол вазнини бир центнер ошириш таннархи 52 сўм 36 тийин бўлди. Ана шу сўкимга боқиладиган комплексларни вужудга келтириш учун 7,2 миллион сўм сарф қилинди, 15 ой ичида эса, улардан 7,6 миллион сўм фойда олинди.

19 колхозни чўчқа гўшти етиштириш ва ўн колхозни тухум ва парранда гўшти етиштириш учун ихтисослаштириш муваффақиятли олиб борилмоқда. 80 минг чўчқа бўрдоқига боқилмоқда. Дастлабки ижобий натижаларга эришилди. Колхозларда ихтисослаштириш амалга оширилган пайтгача чўчқачиликдан зарар кўрилар эди. Эндиликда у, даромадли тармоқ бўлиб қолди.

Ўртоқ Васильев ўз нутқининг охирги қисмини Курск магнит аномалиясини ўзлаштириш масалаларига бағишлайди. Бу ерда ер тагида чуқур жойлашган руда иқтисодий жиҳатдан ва металлургия саноати учун жуда қимматлидир. Яковлевский ер ости конини қуриш мақсадга мувофиқ эканлиги исбот қилинган. Тайёргарлик ишларига анча маблағ сарфланган бўлса ҳам, ҳозир иш тўхтатиб қўйилган. Биз, дейди делегат, ишни тўхтатиб қўйиш нотўғри деб ҳисоблаймиз. Шу беш йилликда ана шу конни қуриш учун маблағ ажратиш керак.

Қисқа танаффусдан кейин **П. М. Машеров** раислик қилади. У, СССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосари, ССР Иттифоқи Госпланининг раиси **Н. К. Байбаковга** сўз беради.

Урушдан кейинги даврда, деди нотиқ, бизнинг экономикамиз олға қараб жуда катта қадам қўйди. Аммо, кейинги йилларда ижтимоий ишлаб чиқаришнинг самарадорлиги пасайтирилмаганида бу муваффақиятлар яна анча ортган бўлар эди. Бу ҳолнинг сабаблари КПСС Марказий Комитетининг март ва сентябрь Пленумларида таҳлил этилди. Янги беш йиллик план юзасидан Директивалар лойиҳаси бутун ижтимоий ишлаб чиқаришнинг самарадорлигини ошириш зарурлигига асосланади. Агар биз социалистик тузумимизнинг жуда катта имкониятларидан тўлароқ фойдаланадиган бўлсак, миллий даромадни ўстириш суръатлари, шубҳасиз, мўлжаллангганидан юқорироқ бўлиши мумкин.

Беш йиллик планни ишлаб чиқиш вақтида халқ хўжалигини ўстириш резервларини бундан буён ҳам қидириб топиш керак. Бу, аввало, мамлакатнинг асосий фондларидан фойдаланишни яхшилаш, фонднинг самарадорлигини кўпайтиришдан иборат.

Янги беш йилликни бажариш, дейди Госплан раиси, маҳсулот сифатини бутун чоралар билан яхшилаш учун кураш шиори остида ўтиши керак. Бунда ҳам жуда катта резервлар бор. Авиация саноати бу резервлардан тўғри фойдаланиш тимсоли бўла олади. Кейинги уч-тўрт йил ичида бу саноатда машина ва агрегатларнинг сифати анча яхшиланди.

Иқтисод фани ва планлаштирувчи органлар олдида масъулиятли вазифалар турибди. Ҳозирги вақтда уларнинг роли анча ошди. Иқтисод фанини планлаштириш практикаси билан чамбарчас боғлаш керак. Илмий тадқиқотларнинг натижалари нима қилиш керак, деган саволгагина эмас, балки қандай қилиш керак, деган саволга ҳам жавоб бериши лозим. План ва хўжалик ташкилотлари ҳам экономистларнинг илмий жиҳатдан асосланган тавсияларини планлаштириш практикасига дадил жорий қилишлари лозим. Хусусан электрон-ҳисоблаш машиналаридан кенг фойдаланишни йўлга қўйиш жуда муҳимдир. Фанлар академияси СССР Госплани билан биргаликда экономика соҳасида илмий-тадқиқотларни мувофиқлаштириб олиб бориш юзасидан махсус тадбирларни ишлаб чиқса кўнгилдагидек иш бўлар эди.

Ўртоқ Байбаков яна қуйидагиларни айтади: СССР Госплани ҳозирги вақтда ўзининг бутун эътиборини ижтимоий ишлаб чиқаришда халқ хўжалиги ва тармоқ пропорцияларини такомиллаштиришга, тармоқлараро кооперативлаштиришни кенгайтиришга ва ишлаб чиқарувчи кучларни яхши жойлаштиришга қаратмоқда. Халқ хўжалигининг барча звеноларидаги планлаштириш ходимлари давлат манфаатларини қўриқлашлари, маҳкамачилик тенденцияларига ҳам, маҳаллийчилик тенденцияларига ҳам чек қўйишлари лозим.

Перспектив планлар тузиш кейинги вақтларгача беш йилликнинг контроль рақамларини ишлаб чиқишдан иборат қилиб қўйилган эди. Бу рақамлар йилма-йил тақсимланиб берилмаган эди ва корхоналарга етказилмас эди. Ҳар йил учун конкрет топшириқлар бериладиган беш йиллик планлар планлаштиришнинг асосий формаси бўлиб қолмоғи керак. Норматив хўжалигимизда тартиб ўрнатиш зарур. Амалдаги нормаларнинг кўпчилиги узоқ вақт қайтадан кўриб чиқилмади ва эндиликда ишлаб чиқаришнинг эришилган техника даражасига мувофиқ эмас.

Ўртоқ Байбаков юқоридан тортиб пастгача план интизомини мустаҳкамлаш муҳим эканлигини алоҳида таъкидлайди. Кейинги вақтларда корхоналар қурилишининг қимматини тўғри белгилаш учун лойиҳалаш ва хўжалик ташкилотларининг жавобгарлиги йўл қўйиб бўлмайдиган даражада пасайтирилди. Масалан, объектлар қурилишининг сметада кўрсатилган дастлабки қиммати кўпинча ошиб кетмоқда. Масалан, Энергетика ва электрлаштириш министрлиги 1962 йилда Норин дарёсида Тўқтағул гидроузели қурилишининг қимматини 121 миллион сўм миқдорида лойиҳалаштирган эди. Эндиликда бу министрлик ана шу объектнинг сметада кўрсатилган қимматини қарийб тўрт баравар кўпайтириш тўғрисида таклиф киритди. Бундай мисоллар, афсуски, кўп учраб туради. 1966 йил планига киритилган 257 қурилишнинг сметада кўрсатилган қиммати ўтган йилдагига нисбатан (гарчи уларнинг лойиҳада белгиланган қуввати оширилмаган бўлса ҳам) 25 процент ортганлиги текшириш вақтида аниқланди.

Бундай аҳволнинг рўй беришига сабаб шуки, дейди ўртоқ Байбаков лойиҳаларни тасдиқлаш учун топширадиган шахслар маблағларни ва қурилишни бошлаб юбориш ҳуқуқини барвақт олиш учун ҳақиқий аҳволни бўяб кўрсатишга уринадилар. Ана шу нуқсонларга мумкин қадар тезроқ чек қўйиш зарур.

Шундан кейин чет эл коммунистик партияларининг вакиллари съездни табрикладилар. Делегатлар уларни қизғин ва самимий кутиб олиб, барча мамлакатларнинг меҳнаткашлари билан бирдамлигимизни, пролетар интернационализмига садоқатимизни намойиш қиладилар.

Австрия Коммунистик партияси Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси ва Марказий Комитет секретари **Фридль Фюрнберг** қуйидагиларни айтади:

— Империализмга ва монополистик капиталга қарши биргалашиб ҳаракат қилинган тақдирдагина социалистик лагерь ва халқаро коммунистик ҳаракатнинг куч-қудрати тинчлик ва социал тараққиёт учун курашда ўз ролини тўла ижро эта олади. Вьетнам халқини қўллаб-қувватлаш — бутун дунёда тинчлик учун кураш олиб бориш демакдир.

Ғарбий Германия, деб сўзини давом эттиради нотиқ, бизнинг ён қўшнимиздир. Съездда айтиб ўтилганидек, Ғарбий Германия ҳарбий хавф-хатар ўчоғи бўлиб қолмоқда. Бу ўчоқда реваншчилик ихтирослари авж олиб кетган.

Австрия бир вақтлар герман империализмининг қурбони бўлган эди. Ҳозирги вақтда ҳам Ғарбий Германия империализми мамлакатимизнинг мустақиллиги ва бетарафлигига таҳдид қилмоқда. Яқинда ўтказилган сайловларда Австрия халқ партияси — йирик капитал партияси парламентдаги ўринларнинг абсолют кўпчилигини эгаллаб олганидан кейин Австрия янада кўпроқ хавф остида қолди.

Социалистик партия бу сайловларда мағлубиятга учради. Партия раҳбарларининг изчил бўлмаган беқарор сиёсати бунга сабаб бўлди. Социалистик партиянинг раҳбарлари Австрия халқ партиясининг реакцион раҳбарларига доим ён бериб келдилар.

Мамлакатимизга янги хавф-хатарлар таҳдид қилаётган бир вазиятда барча демократик ва антифашист кучларни жипслаштириш ҳар қачонгидан кўра кўпроқ зарур бўлиб қолди.

— Бизнинг партиямиз шу нарсага аминдирки, — деди Сурия Коммунистик партияси Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси **Зоҳир Абдил Самад**, — XXIII съезд халқаро коммунистик ҳаракатни, миллий озодлик ҳаракатини ва тинчлик йўлидаги курашни мустаҳкамлаш ҳамда кучайтириш учун, империализм ва урушга қарши курашаётган, Америка империализмининг халқларга қарши агрессиясини барбод этиш йўлида курашаётган барча кучларни бирлаштириш учун катта аҳамиятга эга бўлади. Америка империализмининг ана шу агрессияси Вьетнамда энг қабиҳ тус олди.

Бизнинг партиямиз ўз тажрибасида, миллий озодлик ҳаракати тажрибасида, жаҳондаги воқеаларнинг ривожланиш тажрибасида шунга ишонч ҳосил қилдики, Совет Иттифоқи билан улуғ Ленин партияси билан чинакам дўстлик асосидагина ҳар қандай озодлик ҳаракати олға қадам қўйиб, муваффақият қозона олади.

(Давоми тўртинчи бетда).

ЁШЛАР—ХАЛҚ ХЎЖАЛИГИГА

(Боши биринчи бетда).

Қорақалпоғистон АССР Министрлар Совети, меҳнаткашлар депутатлари область, шаҳар ва район Советлари ижроия комитетлари, Ўзбекистон ССР Министрликлари ва идоралари зиммасига план органлари билан биргаликда 1966 йилда ва ундан кейинги йилларда ўсмирларнинг меҳнатидан фойдаланиш учун етарли имкониятлар бўлмаган ўрта, кичик шаҳарлар ва ишчи посёлкаларда янги ишлаб чиқаришнинг ривожлантирилишини, мавжуд корхоналар составида кўпроқ ёшларнинг меҳнати қўлланиладиган цехлар ва участкалар ташкил этиш; индустриаль марказлардаги корхоналар билан кооперация асосида йирик корхоналарнинг филиаллари ва цехларини, аралаш ва ёрдамчи ишлаб чиқаришни барпо қилиш; маҳаллий хом ашё ва материаллар манбаидан саноат ва қишлоқ хўжалиги чиқиндиларидан фойдаланиш базасида маҳаллий саноат корхоналарини кенгайтириш; маданий-маиший эҳтиёжлар учун товарлар, қурилиш материаллари, сабзавот ва мева консервалари ишлаб чиқаришни ташкил этиш ва бундай маҳсулотлар тайёрлашни кўпайтириш, ёввойи мевалар ва резаворлар тайёрлашни ташкил қилиш; шунингдек, айниқса қишлоқ жойларда аҳолига маиший хизмат кўрсатиш корхоналарини ривожлантириш вазифалари юклатилди.

Область, шаҳар ва район партия комитетлари касаба союз ва комсомол ташкилотлари билан биргаликда ёшларнинг ишлаб чиқаришга қабул қилиниши устидан, уларнинг профессионал таълими; ёшларни тарбиялаш ва меҳнатда фойдаланиш устидан назоратни кучайтиришлари керак.

Ўзбекистон касаба союзлари Совети ва маҳаллий касаба союз ташкилотларига хўжалик раҳбарлари томонидан ёшлар меҳнатини муҳофаза қилиш қонунларига риоя қилинишини қатъий контроль қилиб бориш, ёшларга ишлаб чиқариш-техника таълими бериш ва уларнинг меҳнат қилишлари ва дам олишлари учун зарур шарт-шароит яратиб бериш, шунингдек зарур маиший шароит яратиб бериш билан боғлиқ бўлган ишларда касаба союз ташкилотларининг ролини ошириш таклиф этилди.

Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитети ва жойлардаги комсомол органлари мактабдан ишлаб чиқаришга келган ёшларнинг меҳнат тарбияси учун комсомол ташкилотларининг масъулиятини оширишлари, йигит ва қизларда касбни, техника билимларини ва илғор ишчиларнинг иш методларини ўрганишга бўлган қизиқишини оширишлари керак.

Комсомол органлари халқ маорифи органлари билан биргаликда ўрта умумий таълим мактабларида ёшларнинг касбларга қизиқишини оширишга қаратилган ишларни кучайтиришлари, бунда ёшларни қурилиш, қишлоқ хўжалиги, савдо ва умумий овқатланиш корхоналарига, шунингдек аҳолига хизмат кўрсатиш билан боғлиқ бўлган бошқа тармоқлар корхоналарига кўпроқ ишга тортишни кўзда тутишлари керак.

Ўзбекистон ССР Давлат план комиссиясига, маориф, олий ва ўрта махсус таълим, маданият министрликларига, Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг профессионал-техника таълими давлат комитетига Қорақалпоғистон АССР, Министрлар Совети, область ижроия комитетлари ва Тошкент шаҳар ижроия комитетлари билан биргаликда 1966 йил 1 июлга қадар ушбу қарорда кўзда тутилганига қўшимча равишда янги олий ўқув юртлари, ўрта махсус ва профессионал-техника ўқув юртлари ва уларнинг филиалларини ташкил этиш имкониятлари ҳақидаги таклифларни ишлаб чиқиш топширилди.

Ўзбекистон ССР Министрлар Совети давлат матбуот комитетига Ўзбекистон ССР олий ва ўрта махсус ҳамда профессионал-техника ўқув юртларига кирувчилар учун ўзбек ва рус тилларида справочник нашр этиш, республика ўқув юртларининг студентлари ва ўқувчиларини адабиётлар билан таъминлаш учун қўшимча чоралар кўриш топширилди.

КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Советининг 1966 йил 2 февралдаги қарорига мувофиқ профессионал техника билим юртларида саноат, қишлоқ хўжалиги, қурилиш, транспорт ва аҳолига маиший хизмат кўрсатиш корхоналарида ишлаш учун малакали ишчилар тайёрланади. Бунда ўқиш муддати уч йилгача бўлади. Бевосита ишлаб чиқаришда тайёрланадиган ишчи касблар рўйхати аниқланганда 18 ёшгача бўлган ўсмирларни уларнинг ёши ва оладиган касбининг мураккаблиги ҳисобга олинган ҳолда ишлаб чиқариш таълими муддатлари белгиланади, лекин бу муддат бир йилдан ошмаслиги керак.

Ўрта мактабларни битирувчилардан янги ташкил этилаётган техника билим юртларига кириб ўқувчилар учун собиқ техника билим юртлари базасида ташкил этилган профессионал-техника ўқув юртларининг ўқувчиларига тўланаётган миқдорда стипендия белгиланади.

Корхоналар ва ташкилотлар ишдан ажралган ҳолда малакали ходимлар тайёрлаш курсига юборадиган ёшларга улар келажакда қайси касбда (лавозимда) ишлайдиган бўлсалар, шу касб (лавозим) таъриф ставкаси (окладининг 50 проценти миқдорида пул бериб турилади. Курсларнинг бошқа шаҳарлардан келган тингловчиларига уларнинг курсга келиши ва қайтиб кетиш харажатлари тўланади, шунингдек улар бепул ётоқхона билан таъминланади.

Саноат корхоналарининг ва қурилиш ташкилотларининг раҳбарларига тегишли касаба союз комитетлари билан келишган ҳолда умумий таълим мактабларини битириб чиққан ва ишлаб чиқариш таълимини олган 18 ёшгача бўлган ишчилар учун қисқа муддатли курслар очиш; бевосита ишлаб чиқаришда индивидуаль-бригада таълимини олган ишчилар учун улар мустақил иш бошлагач дастлабки тўрт ой мобайнида камайтирилган иш нормаси белгилаш (иш нормаси 20 процентдан зиёд камайтирилмаслиги керак) ҳуқуқи берилди.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ва Ўзбекистон ССР Министрлар Совети 1966 йилда умумий таълим мактабларини битирувчи ёшларни ўқитиш ва халқ хўжалигига ишга жойлаштиришни кенгайтириш иши билан партия, совет, комсомол, касаба союз ва бошқа барча жамоат ва хўжалик ташкилотлари мунтазам шуғулланадилар ва бу иш муваффақиятли бажарилади, деб ишонч билдирадилар.

СОВЕТ ИТТИФОҚИ КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИНИНГ XXIII СЪЕЗДИ

(Боши учинчи бетда)

Халқимиз ва унинг прогрессив кучларининг кураши туфайли, социалистик идеяларнинг таъсири туфайли Сурияда прогрессив социал-иқтисодий ва сиёсий ислоҳотлар ўтказилди. Прогрессив кайфиятдаги кўп кишилар турмуш тажрибасини кўриб, Сурия коммунистларининг ҳамкорликка чорлаб қилган даъвати мамлакатимиз объектив тараққиётининг талабларига тўла жавоб берганлигига ишонч ҳосил қилдилар. Кейинги вақтларда коммунистлар билан сўл баасчилар ўртасидаги ҳамкорлик ривожлана бошлади. Бу ҳол март ойининг бошида Сурияда тузилган ҳукуматнинг составига маълум даражада таъсир кўрсатди. Бизнинг партиямиз халқ эришган ғалабаларни ва прогрессив ислоҳотларни кучайтириш ва бу йўлда муваффақият қозонишга ёрдам бермоқ учун ҳукуматда қатнашмоқда.

— Қардош коммунистик ва ишчи партиялар мутлоқ кўпчилиги вакилларининг Ленин партияси олий форумида қатнашаётганлиги, — деди Эквадор Коммунистик партияси делегациясининг бошлиғи **Антонио Рамирес**, — бу форумнинг жуда катта аҳамиятга эга эканлигини таъкидлайди. Шу билан бирга жаҳоннинг ҳамма қисмидаги коммунистлар кўп сонли делегацияларнинг бу ерда ҳозир бўлганлиги ҳозирги кескин пайтда барча марксчи-ленинчи партиялар юксак жавобгарликни ҳис этаётганликларини кўрсатади.

КПСС халқаро коммунистик ҳаракатининг бош йўлини қўлланиш ва ривожлантиришда авангардлик ролини ўйнамоқда. Эквадор коммунистлари 1957 ва 1960 йилларда Москвада бўлиб ўтган кенгашларда ишлаб чиқилган ана шу бош йўлни қўллаб-қувватлаётганликларини таъкидлайдилар ва халқаро коммунистик ҳаракат сафини бузиш йўлидаги ҳар қандай уринишларни қатъиян қоралайдилар.

Бу улуғ съездда қатнашаётган делегациямиз пролетар интернационализми антисовет кайфиятларга тамомила зиддир, деган фикрга тўла қўшилади. Бошқа партияларнинг ишига аралашиш, уларнинг мустақиллигига даҳл қилиш ҳам пролетар интернационализмига ёт дир, деб ҳисоблаймиз.

Мамлакатимиздаги ҳарбий диктатура халқ оммасининг тазйиқи остида қулади. Эндиликда мамлакатимиз олдида жабр-зулм, қашшоқлик ва жаҳолатдан қутилиш учун тобора кураш олиб бориш вазифалари турибди. Ҳозирги кунда мамлакат аҳолисининг 44 проценти саводсиз, аҳолининг 50 процентида оёқ кийимлари ҳам йўқ. Туғилаётган ҳар минг боланинг юздан кўпроғи биринчи йилдаёқ қазо қилмоқда. Янки монополиялари ватанимизни таламоқдалар ва банан, кофе, какаонинг нархини ўз хоҳишларича белгиламоқдалар ва ана шу маҳсулотларни етиштираётган кишиларни хонавайрон қилмоқдалар. Монополиялар 1965 йилда Эквадордан бананни экспорт қилиш йўли билангина 55 миллион доллар соф фойда олдилар.

Бизнинг халқимиз Эквадор революциясининг антиимпериалистик, антифеодал ва демократик мақсадларини амалга оширадиган ватанпарвар халқ-демократик ҳукуматини вужудга келтириш учун курашни давом эттираверади.

— Коммунистларгина эмас, балки барча мамлакатлардаги прогрессив кишилар ҳам, — деди Буюк Британия Коммунистик партиясининг бош секретари **Жон Голлан**, — Совет Иттифоқининг тинчлик учун олиб бораётган курашига, шунингдек бутун дунёда миллий озодлик ишига кўрсатаётган жуда катта ёрдамига юксак баҳо бермоқдалар.

Англияда ўтган йилдан буён АҚШнинг Вьетнамдаги шармандали агрессив урушига қарши халқ ҳаракати тез кучайиб бормоқда. Шаҳарларда 200 га яқин комитет ишлаб турибди. Турли сиёсий маслакдаги кишилар бу комитетларга аъзо бўлган. Америка агрессиясига қарши норозилик уларнинг ҳаммасини бирлаштиради.

Америка ўз бомбаларини Вьетнам устига ташлашни тўхтатмагунча, Америка қўшинлари, қурол-яроғлари бу мамлакатдан олиб чиқиб кетилмагунча, базалар тугатилмагунча, Вьетнам халқига тинч шароитда ташқаридан аралашувига йўл қўймай, ўз келажагини белгилаш имконини берилмагунча, биз курашимизни бўшаштирмай давом эттираверамиз.

Кейинги вақтларда Родезияда озчиликни ташкил этган оқ танлиларнинг ҳукмронлигига қарши кураш билан бирдамлик тўлқини, апартеидга қарши курашаётган Жанубий Африка халқи билан бирдамлик ҳаракати Англияда ҳам кучайиб кетди.

Ҳукуматимизнинг НАТОдаги иштирокига қарши ва ғарб немисларнинг ядро қуролига эга бўлишига йўл очиб беришни ўз олдига мақсад қилиб қўйган планларига қарши ҳаракат кучайиб бормоқда.

Кейинги вақтларда ўтказилган парламент сайловларида консерваторлар катта мағлубиятга учрадилар, лейбористлар эса овозларнинг анча кўпчилигига эга бўлдилар. Сўл кучларнинг кураши ҳозир ҳар қачонгидан кўра муҳимдир. Коммунистик партия бу курашда ўз ролини бажаради.

Кейинги йилларда, деб таъкидлайди Жон Голлан, жаҳон коммунистик ҳаракатида бирликнинг йўқлиги империализмнинг агрессив хуружларини кучайтираётган асосий омилларнинг бири эканлиги равшан бўлиб қолди.

Империализмга қарши курашда барча коммунистларнинг биргалашиб ҳаракат қилишлари ва аввало, қаҳрамон Вьетнам халқини биргаликда қўллаб-қувватлашлари олдимизда турган вазифаларни ҳал этишни анча енгиллаштиради. Бу — коммунистик партияларнинг ҳақиқатан ҳам кенг халқаро кенгашини ўтказиш учун шарт-шароит вужудга келтиришга ёрдам беради.

— Биз, Перу коммунистлари, — деди Перу Коммунистик партиясининг Марказий Комитетининг бош секретари **Рауль Акоста**, — сизнинг халқингиз Совет ҳокимияти даврида эришган ҳамма ютуқларга жуда яхши баҳо бера оламиз. Биз ярим феодал зулми, капиталистик эксплуатация ва империалистларнинг қаттиқ жабр-зулми ҳали ҳукм сураётган мамлакатдан келдик. Бизнинг мамлакатимизда мажбурий меҳнат ҳали кенг тарқалган, оммавий ишсизлик, қашшоқлик, ҳуқуқсизлик ҳукм сурмоқда ва касаллик авж олиб кетган.

Делегатлар ва меҳмонлар нотиқнинг Перудаги революцион кучларнинг ўсиши тўғрисидаги, партизанларнинг мардонавор ҳаракатлари тўғрисидаги гапларини зўр эътибор билан тинглайдилар.

Биз бу мўътабар минбарда туриб қуйидагиларни маълум қилиш керак деб ҳисоблаймиз: Яқинда Перуда қабул қилинган қонун социалистик мамлакатларга қилган сафаридан қайтиб келган кишиларнинг ҳаммасини албатта суд жавобгарлигига тортишни кўзда тутади.

Бизнинг партиямиз қийин шароитларда курашни давом эттирмоқда омма билан алоқа қилмоқда, омманинг манфаатларини изчиллик билан ҳимоя қилмоқда.

Биз ўз мамлакатимизда четдан йўл-йўриқ олиб турадиган сафбузарлар группасига қарши муваффақиятли кураш олиб борғанлигимизни бу съездда Ленин ворисларига сўзлаб бера оламиз. Ана шу сафбузарлар партиямизга нифоқ солишга уриндилар, ҳатто «Перу Коммунистик партияси» деб аталган партияни ҳам туздилар. Бу партиянинг аъзолари жуда кам бўлса ҳам, лекин унинг пулдор ҳомийлари бор. Ҳозирги вақтда уларнинг группаси уч фракцияга бўлиниб кетган. Улар бир-бирларига ҳужум қилмоқдалар.

Перу Коммунистик партияси 1957 йил Декларациясида ва 1960 йил Баёнотида айтилган принциплар асосида халқаро коммунистик ҳаракатининг бирлиги учун курашмоқда. Бизнинг партиямиз Совет Иттифоқи Коммунистик партиясини коммунистларнинг бирлиги учун курашнинг етук, саботли ва мустаҳкам байроқдори деб билади.

Съезднинг эрталабки мажлиси тамом бўлади. (ТАСС).

6 АПРЕЛДАГИ КЕЧКИ МАЖЛИС

МОСКВА, 7 апрель. (ТАСС). Кеча съезднинг кечки мажлисида **Ю. В. Андропов** раислик қилди.

Белоруссия ССР Министрлар Советининг раиси **Т. Я. Киселев** сўзга чиқади.

— КПСС XXIII съездининг беш йиллик планга доир Директиваларидаги ҳар бир модда, ҳар бир рақам, деди у, партиянинг совет кишисига қилаётган ғамхўрлигини акс эттириб турибди.

Ўтган етти йиллик мобайнида Белоруссия экономикаси тез суръатлар билан ривожланиб борди. Саноат ишлаб чиқаришининг умумий ҳажми бўйича план муддатидан саккиз ой олдин бажарилиб бўлди. Бутун саноат маҳсулоти ишлаб чиқаришдаги ўсишнинг ярмидан кўпроғи меҳнат унумдорлигининг ошганлиги ҳисобидан қўлга киритилди. Янги беш йилликда Белоруссия тағин ҳам юксак марраларга эришмоғи: маҳсулот чиқаришни 1,7 баравар кўпайтирмоғи керак.

Минерал ўғитлар, синтетик тола, полиэтилен, капролактам ишлаб чиқарадиган заводларни ишга тушириш мўлжалланади. Нефть қазиб чиқарувчи саноат вужудга келтирилади.

Нотиқ айтдики, ҳозирнинг ўзидаёқ республикада бинокорлик материалларининг баъзи турлари, жумладан деворбоп материаллар етишмаётганлиги сезилиб турибди, чунки бундай материалларни ишлаб чиқариш бир вақт асоссиз равишда қисқартирилган эди. Маҳаллий бинокорлик материаллари ишлаб чиқаришни кўпайтирмоқ учун ҳозир чоралар кўрилмоқда. СССР Госплани ва Қурилиш материаллари саноати министрлиги мана шу муҳим тармоқни илдам суръатлар билан ривожлантиришни кўзда тутишлари керак.

Белоруссия қишлоқ хўжалигини кескин равишда юксалтирмоқ учун, деб давом қилди нотиқ, янги беш йиллинда жуда кўп иш қилиниши лозим. Мамлакатнинг ери қора тупроқ бўлмаган бутун зонасидаги хўжаликлар каби республика колхоз ва совхозлари ҳам дон етиштиришни анча кўпайтиришлари керак. Бироқ, қишлоқ хўжалигида меҳнат унумдорлиги ҳали ҳам паст даражада қолиб келмоқда, маҳсулот таннархи қимматга тушмоқда. Шу муносабат билан ўртоқ Киселев, конструкторлар ва саноат ходимлари зоналарнинг хусусиятларини ҳисобга олиб, универсал ва хилма-хил ишларни бажарадиган қишлоқ хўжалик машиналарини яратишга тағин ҳам активроқ киришурлар, деб умид билдирди.

Беш йиллик мобайнида Белоруссияда колхозларда уй-жой, маданий-маиший ва ишлаб чиқариш бинолари қуришнинг катта программаси амалга оширилиши керак. Шу сабабли республикада Қишлоқ қурилиши министрлиги ташкил қилинди. Ўртоқ Киселев бутун мамлакат миқёсида ҳам шу иш билан доимий шуғулланадиган орган бўлиши лозимлигини айтиб ўтди.

Москва Совети ижроия комитетининг раиси **В. Ф. Промислов** съезд минбарига чиқиб, Ватанимиз пойтахтининг ҳозирги аҳволи ва келажаги тўғрисида гапириб берди. Директивалар лойиҳасига мувофиқ, Москва партия ташкилоти, деди у, шаҳар саноатини техника жиҳатидан қайта қуроллантириш негизида шу саноат даражасини кўтариш, фан ва маданиятни янада ривожлантириш, уй-жой, маданий-маиший қурилишларни кенгайтириш, унинг сифатини ва сарфланаётган капитал маблағларнинг самарадорлигини орттириш вазифасини ўз олдига қўймоқда. Москвада ҳар йил 400 мингдан кўпроқ киши янги кварталарга кўчиб кираётганлигига қарамай, уй-жойга эҳтиёж ҳали ҳам катта. Шу сабабли беш йил ичида 650 мингга яқин янги квартираларни фойдаланишга топшириш мўлжаллаб қўйилди. Мактаблар бир сменали (эрталабки) машғулотларга ўтади. Болалар боғчалари ва яслилар қуриш учун мўлжалланган планнинг бажарилиши натижасида 1967—1968 йилларда бу соҳадаги эҳтиёж тўла равишда қаноатлантириладиган бўлиб қолади.

Нотиқ айтдики, мамлакатнинг бошқа шаҳарлари каби Москва ҳам фақат узоқ даврга мўлжаллаб тузилган, ҳар томонлама асосланган планлар негизидагина ўсиши мумкин. Москвани 1980 йилга қадар ривожлантириш Бош планининг техникавий-иқтисодий асослари ҳам мана шуни ҳисобга олиб ишлаб чиқилди. Ҳозир Бош планнинг ўзини тузиш ишлари бошланди.

Ўртоқ Промислов дедики, субъективизм Москвани қуриш ва реконструкция қилишда хатоларга олиб келди. Ҳозир шу хатолар кескин равишда тузатилмоқда. Тежамсиз бўлган беш қаватли иморатлар ўрнига 9—12 қаватли панель иморатлар тобора кўпроқ қурилмоқда, шаҳарсозлик нуқтаи назаридан энг аҳамиятли бўлган участкаларда эса 16 қаватли ва 24 қаватли иморатлар қурилмоқда.

Сўнгра ўртоқ Промислов уй-жой бинолари қурилишининг сифати тўғрисида гапирди, уй-жой бинолари қуришда хоналарнинг баландлигини ошириб 2,5 метрдан 2,7 метрга етказиш кераклигини айтди.

Яқин йиллар ичида пойтахтда Останкинодаги умумиттифоқ телевизион маркази комплекси ва унинг бўйи 520 метрли телевизион башняси, Третьяков галереяси, Москва бадиий академик театри (МХАТ), цирк, қўғирчоқ театр бинолари ва бошқа бинолар қурилади.

Темир йўллар министри **Б. П. Бешчев** сўзга чиқади. Мамлакат пўлат магистралларининг ходимлари, деди у, янги беш йиллик планга доир Директивалар лойиҳасини муҳокама қилиб, кўпгина қимматли таклифлар киритдилар. Темир йўл транспорти, деб давом қилди, у юклар ва пассажирлар ташиш, меҳнат унумдорлигини ошириш, юк ва пассажир ташишнинг таннархини камайтириш ва фойдани кўпайтириш соҳасида етти йиллик планни муддатидан олдин бажарди. Етти йил мобайнида юк обороти бир ярим баравар кўпайди.

Янги беш йилликда мамлакат темир йўлларининг юк обороти 450 миллиард тонна-километр кўпайтирилади. Бу ўсишни транспортнинг ҳамма турлари 1940 йилда ташиб берган пассажир ва юк ҳажмига тенг деса бўлади. Бу йилнинг ўзидаёқ темир йўлларимизнинг юк обороти АҚШ темир йўлларининг юк оборотидан икки баравар ошиб кетади, бутун дунёдаги темир йўллар юк оборотининг қарийб 46 процентини ташкил қилади. Пассажирлар ташиш ҳам тез кўпайтирилаверади.

Ўртоқ Бешчев ўз нутқида юк ортиш-юк бўшатиш ишларини комплекс механизациялаш даражасини ошириш, локомотивлар ва вагонларни янада такомиллаштириш, юкларни контейнерларга солиб ташишни кўпайтириш масалаларига анча эътибор берди.

Съезд минбарида хилма-хил тиллардаги нутқлар яна янгради. Чет эллардан келган меҳмонлар сўзга чиқа бошладилар. Улар ўзларининг тўлқинлантирувчи нутқларида Совет Иттифоқи Коммунистик партиясига, мамлакатимизга, совет кишиларига ўзларининг чуқур ҳурматларини изҳор қилмоқдалар. Съезд делегатлари бу нутқларни қизгин кутиб олмоқдалар.

Люксембург коммунистик партиясининг раиси **Доминик Урбани** сўзга чиқиб айтдики, сизларнинг ҳамма соҳалардаги ажойиб ютуқларингиз қалбимизни қувонч ҳислари билан тўлдирмоқда. Чунки бу ютуқларнинг ҳаммаси социалистик экономиканинг ва ижтимоий тузумнинг устунлигини тобора яққол, тобора аниқ кўрсатиб турибди.

КПСС ва совет халқи марксизм-ленинизм принципларига ҳамиша содиқ бўлиб, пролетар интернационализмдан келиб чиқаётган вазифаларни ҳал қилмоқдалар. Америка империализми қаҳрамон Вьетнам халқига қарши ўзининг жиноятқорона агрессиясини кундан-кунга авж олдираётган ҳозирги кунда Совет Иттифоқи ўз мустақиллиги учун машаққатли кураш олиб бораётган халқларнинг энг яхши дўсти бўлиб, уларни ҳимоя қилмоқда.

Бизнинг халқимиз буни юксак даражада қадрламоқда. Жаҳон урушларининг ҳар иккаласидан олинган тажриба бу урушлардан Люксембург халқи ҳеч бир манфаат олмаганлигини аён қилди. Яна жаҳон уруши бошланадиган бўлса, Люксембург халқи ҳамма нарсадан жудо бўлади.

Люксембург коммунистлари жаҳон коммунистик ҳаракатининг бирлигини ва жипслигини ижодий марксизм-ленинизм асосида, 1957 ва 1960 йиллардаги Москва Кенгашларининг қарорлари асосида сақлаб қолиш ва мустаҳкамлаш йўлида қилинаётган ҳаракатларни қувватламоқдалар.

Иордания коммунистик партияси марказий комитетининг биринчи секретари **Фуод Нассар** съезд минбарига чиқиб, араб мамлакатларининг озодлик ва янги турмуш қуриш учун олиб бораётган курашига бераётган мадади ва қардошларча беғараз ёрдамлари учун совет халқига ва Совет ҳукуматига Иордания халқининг чексиз миннатдорчилигини изҳор қилди.

Барча араб халқлари каби Иордания халқи ҳам, деди нотиқ, Совет Иттифоқи билан бўлган ўзининг дўстлигига фахрланади. Совет Иттифоқи ёрдами билан қурилаётган баланд Асвон тўғони кундан-кунга ўсиб равнақ топаётган совет-араб дўстлигининг рамзи сифатида араб дунёсининг қалбида қад кўтариб турибди.

Иордания коммунистик партияси ва унинг Марказий Комитети сизларнинг шонли партиянгиз билан қардошлик муносабатларини мустаҳкамлашни, совет-араб дўстлигини сақлаб қолиш ва мустаҳкамлашни ўзларининг энг биринчи миллий ва интернационал бурчлари деб ҳисоблайдилар.

Бизнинг партиямиз ва унинг Марказий Комитети сизларнинг партиянгизнинг доно позициясини ва унинг социалистик мамлакатлар бирлигини мустаҳкамлаш, жаҳон коммунистик ҳаракати сафларининг бирлигини тиклаш, бутун дунёда тинчликни сақлаб қолмоқ учун, жаҳон империализмининг агрессив ҳаракатларига ва, айниқса Американинг қаҳрамон Вьетнам халқига қарши қилаётган жиноятқорона агрессиясига зарба уюштириш учун олиб борилаётган курашда барча революцион кучларнинг ҳаракат бирлигини таъминлаш йўлида самимият билан кўрсатаётган ташаббусини тўла равишда қувватламоқдалар.

Гваделупа компартиясининг бош секретари **Эвремон Жен** съезд делегатларига мурожаат қилиб бундай деди:

— Бизнинг мамлакатимиз Франциянинг денгиз нариёғидаги департаменти деган сиёсий статусга эга бўлишига қарамай, у марказий Америкада Франциянинг эски мустамлакаларидан бири бўлиб қолмоқда. Меҳмон шу мамлакат меҳнаткашларининг оғир иқтисодий аҳволини гапириб берди. Мамлакатимиз халқи, деди у ҳали ҳам тобора қашшоқланмоқда. Бундай шароитда бизнинг партиямиз миллий озодлик ҳаракатининг етакчи кучи бўлиб майдонга чиқмоқда. Гваделупа компартиясининг учинчи съезди Франция билан иттифоқ доирасида мамлакатга автономия бериш учун курашга чақирувчи программа қабул қилди. Бу автономия меҳнаткашларнинг манфаатларини кўзлайдиган автономия бўлиши лозим. Бундан бутун Гваделупа халқи манфаатланади.

Бизнинг партиямиз коммунистлар улкан оиласи ичида ҳаракат бирлигига зарар етказувчи ҳар қандай фаолиятни қоралайди. Биз КПСС Марказий Комитетининг ҳисобот докладига қўшиламиз. Бу докладда коммунистик сафларни жипслаштирмоқ учун яхши марксча-ленинча платформа, яъни қардош партияларнинг 1957 ва 1960 йиллардаги Кенгашларида ишлаб чиқилган бош йўл борлиги айтиб ўтилди.

Гвинея Демократик партияси миллий сиёсий бюросининг аъзоси **Леон Макага** сўз берилади. Бу ерда, сизларнинг съездингизда, деди у, Гвинея Демократик партиясининг делегацияси шуни эслатиб ўтишни ўринли деб ҳисоблайдики, 1917 йилдаги революция чоризм мустамлакаларини тугатиш билан бир вақтда, империалистик давлатлар енгилмайди, деган афсонани барбод қилди, эксплуатация қилинувчи синфлар онгини уйғотди, социалистик жамият вужудга келтирди.

Гвинея Демократик партиясининг делегацияси Гвинея халқи номидан совет халқига қардошлик саломини топширади ва уни ўз партияси раҳбарлигида эришган жуда катта муваффақиятлари билан қутлайди.

Бизнинг делегациямиз Вьетнамдаги, Анголадаги, Жанубий Арабистондаги мустамлакачилик-босқинчилик урушларини қоралайди. Жанубий Африкада, Латин Америкасида уруш бошланиб кетиш хавфини туғдираётган аҳволни, Африкадаги ҳарбий тўнтаришларни қоралайди.

Бутун жаҳон инсоният жамиятида одамнинг вазифаси нимадан иборат бўлиши лозимлигини равшан тушуниб, шу билан илҳомланган бутун дунё халқларининг ватанпарварлик ва прогрессив кураши тинчликни таъминлаяжак, деди Леон Мака.

Панама халқ партияси раҳбарлигининг аъзоси **Рубен Кастельянос** минбарга чиқади.

— Кейинги йилларда, деди у, бизнинг халқимиз ажнабий оккупациячи кучларга қарши оғир ва қаҳрамонона кураш олиб бормоқда, шу кураш давомида Америка империализмига сезиларли зарбалар берди. 1964 йилнинг январида бошланган ватанпарварлик ҳаракати шу қадар кенгайиб кетдики, натижада Панама ҳукумати АҚШ билан дипломатик муносабатларни узишга ва агрессияга қарши норозилик билдириб, Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг Хавфсизлик Кенгашига ва Америка давлатлари ташкилотига мурожаат қилишга мажбур бўлди.

Биз коммунистлар барча ватанпарвар кучларга бош бўлиб, АҚШ билан Панама олигархиясининг вакиллари ўтказаётган музокаралар миллий территориямизнинг яна бир қисмини, АҚШ талаб қилганидек, ҳарбий базалар қуриш учун беришга олиб келмасин, деб курашмоқдамиз.

Панама халқ партияси Совет Иттифоқининг, социалистик лагернинг, қардош коммунистик партияларнинг ва бутун миллий озодлик ҳаракатининг бирдамлиги naқадар катта аҳамиятга эга эканлигини яхши тушунади.

Марксизм-ленинизм ва пролетар интернационализми принципларига содиқ бўлган Панама коммунистлари, деди ўртоқ Кастельянос, империализмнинг ҳалокат соатини яқинлаштирмоқ учун ялпи душманга қарши ҳаракат бирлигини таъминлашга интилмоқдалар.

— Биз сизларнинг съездингизда қатнашаётганлигимиз, — деди Италия пролетар бирлиги социалистик партиясининг бош секретари **Туллио Веккьетти**, — Америка империалистларининг Вьетнамдаги агрессиясига қарши ҳамда улар Осиё, Африка ва Латин Америкасида ўтказаётган сиёсатга қарши курашнинг самарадорлигини оширмоқ учун коммунистик, социалистик ва антиимпериалистик кучлар жипслиги мутлақо зарурлигини таъкидламоқда.

XXIII съезд минбаридан туриб яна таъкидланган интернационализм руҳи ва бирликка бўлган ирода империализмга қарши ва тинчликни сақлаб қолиш учун курашда Совет Иттифоқи ҳал қилувчи роль ўйнаётганлигини ва КПСС ўз вазифаларини, ўз масъулиятини англаётганлигини кўрсатиб турибди.

Ғарбий Европадаги синфий ҳаракатлар ўзлари олиб бораётган курашнинг алоҳида шарт-шароитини ҳисобга олиб ва ўз автономиясига тўла ҳурмат билан қараб ўзларининг бутун ҳаракатларини шундай уюштиришлари керакки, атом қуролидан қўрқитишга асосланган хавфсизлик ўрнига, ҳарбий блокларни тугатишга ва контроль остида қуролсизланишга асосланган Европа хавфсизлиги системаси таъминланадиган бўлсин. Съезд делегатлари чет эллардан келган меҳмонларнинг нутқларини ўринларидан туриб қарсаклар билан табрикладилар.

Раислик қилувчи халқ хўжалигини ривожлантириш беш йиллик плани юзасидан КПСС XXIII съезди Директивалари лойиҳасига тузатишлар ва қўшимчаларни кўриб чиқмоқ учун комиссия сайлашни таклиф қилди. Бу таклиф бир овоздан қабул қилинди. **А. Н. Косигин** бошчилигидаги комиссия составига 95 киши сайланди.

ТОШКЕНТЛИКЛАР ТОЖИК ФИЛЬМЛАРИНИ ОЛҚИШЛАМОҚДАЛАР

Тожикистон кинематографчилари Тошкент фестивалига еттита янги бадиий ва ҳужжатли фильм олиб келдилар. Шулардан бири бўлган «Авлодлар индоси» фильмининг премьераси 6 апрелда Тошкентдаги Санъат саройининг экранида бўлиб ўтди. Неча минглаб томошабинлар совет кишисининг юксак ахлоқий фазилатлари тўғрисидаги ана шу тўлқинлантирувчи кино ҳикояни зўр марок билан кўрдилар.

Кино шинавандалари «Аравакаш Ҳасан», «Судхўрнинг ўлими», «Нисо» картиналарини ва фестивалнинг аввалги кунларида кўрсатилган бошқа тожик фильмларини қарсаклар билан кутиб олдилар. Тошкентликлар Тожикистон кино арбоблари билан бўлган учрашув вақтида ана шу лентaларни яратувчиларни самимий табрикладилар.

Фестивалнинг бошқа қатнашчилари яратган ленталар қаторида тожик фильмлари 6 апрелда Самарқанд экранларида намойиш қилинди. Шу куни қардош республикаларнинг кинематографчилари Ўзбекистоннинг қадимий шаҳри аҳолисининг меҳмонлари бўлдилар.

(ЎзТАГ).

ПОЙТАХТИМИЗ МЕҲМОНЛАРИ

Пойтахтимизда меҳмон бўлиб турган А. С. Пушкин номидаги Ленинград академик драма театри коллективининг гастроллари муваффақият билан ўтяпти. Штатсиз рассом Р. Левицкий ленинградлик санъаткорларнинг «Кун ботиш олдидан» спектаклини кўриб бир неча расмлар чизиб қайтди. Расмларда: (чапдан) РСФСРда хизмат кўрсатган артист Н. Урганж, СССР халқ артисти, Давлат мукофоти лауреати Н. К. Симонов, артистлар Ю. Островский, А. Драницин, РСФСРда хизмат кўрсатган артист К. Калинислар.

ТАСС АХБОРОТИ

«КОСМОС-114» ПАРВОЗДА

1966 йил 6 апрелда Совет Иттифоқида Ернинг навбатдаги сунъий йўлдоши — «Космос-114» учирилди. Йўлдош ичига 1962 йил 16 мартда ТАСС эълон қилган программага мувофиқ, космик фазони тадқиқ қилишни давом эттириш учун мўлжалланган илмий аппаратлар ўрнатилган. Йўлдош параметрлари қуйидагича бўлган орбитага чиқарилди:

Дастлабки айланиш даври — 90,1 минут;

Ер сатҳидан максимал узоқлашуви (апогейда) — 374 километр; Ер сатҳидан минимал узоқлашуви (перигейда) — 210 километр;

Орбитанинг оғиши 73 градус.

Йўлдошда илмий аппаратлардан ташқари, 19,994 мегагерц частотада ишлайдиган радио передатчик, орбита элементларини аниқ ўлчайдиган радио система, приборлар ва илмий аппаратларнинг иши тўғрисидаги маълумотларни Ерга юбориб турувчи радио телеметрик система бор.

Йўлдошга ўрнатилган аппаратлар нормал ишлаб турибди. Координациялаш-ҳисоблаш маркази олинаётган маълумотларни ишлаб чиқмоқда.

БИЛДИРИШ

Ишчи мухбирлари шаҳар университетининг навбатдаги машғулоти 8 апрель, жума куни кеч соат 6 да Бирлашган нашриётнинг Ленин хонасида бўлади.

Редактор А. ИСМОИЛОВ.

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

8 АПРЕЛДА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

14.00 дан — **Москва телестудияси кўрсатади.** (тажриба тариқасида).

ТОШКЕНТ ТЕЛЕСТУДИЯСИ КЎРСАТАДИ

Рус тилида: 18.00 — **Телевизион янгиликлар.**

Ўзбек тилида. 13.20 — **Бахтимиз учун курашганлар** (мактаб ўқувчилари учун), 18.50 — **Индустрия уфқлари**, 19.10 — **Доҳийнинг ёшлиги** (ҳужжатли фильм), 19.50 — **Сиҳат-саломатлик** (илмий-оммабоп программа) 20.40 — **Телевизион янгиликлар.**

20.55 — **Эртаги кун программаси.**

21.00 дан МОСКВА ТЕЛЕСТУДИЯСИ КЎРСАТАДИ (тажриба тариқасида)

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

ТОШКЕНТ ТЕЛЕСТУДИЯСИ КЎРСАТАДИ

Рус тилида: 18.00 — **Биринчи ўқувчи** (юқори синф ўқувчилари учун), 18.45 — **Тошкент янгиликлари**, 18.55 — **Ҳалок бўлганлар номидан тирикларга** (ҳужжатли фильм), 19.15 — **Ёш музикачилар**, 20.00 — **Алангали йиллар** («Октябрь» программаси), 20.30 — **Балет ҳақида** (илмий-оммабоп фильм).

Ўзбек тилида: 21.00 — **Ҳаёт ҳақида** (илмий-оммабоп фильм), 21.30 — **Тошкент янгиликлари**, 21.40 — **Белоруссия музикаси.**

ТЕАТР

НАВОИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА — 8/IV да **Катта концерт**, 9/IV да **Подшо қайлиғи.**

ҲАМЗА НОМЛИ ТЕАТРДА — 8/IV да **Қотил**, 9/IV да **Қонли сароб.**

МУҚИМИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА — 8/IV да **Жон қизлар**, 9/IV да **Кимга тўй, кимга аза.**

КИНО

У қизга айтинг — «ЎЗБЕКИСТОН» (кундуз ва кечқурун).

Озодликнинг биринчи куни — «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ», «ИСКРА» (1 ва 2-залда), «МОСКВА» (кундуз ва кечқурун).

Питкиннинг касалхонадаги саргузашти — «ИСКРА» (3-залда кундуз ва кечқурун).

Уғлингиз ва биродарингиз — НАВОИЙ номли. (кундуз ва кечқурун).

Сурайё (ўзбек тилида кундуз соат 1 ярим ва кеч 8 да), **Геракл жасорати** (кундуз 5 да), **Жўра** (кеч 6.40 минутда) — НАВОИЙ номли.

НАВОИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА

8 апрелда

катта концерт

СССР халқ артистлари **Ҳалима Носирова, Саодат Қобилова**, Ўзбекистон ССР халқ артистлари **Карим Зокиров, Саттор Ярашев, Жамол Низомхўжаев, Клара Юсупова, Гулнора Маваева**, Ўзбекистон ССР да хизмат кўрсатган артистлар **Михаил Давидов, Эргаш Йўлдошев, Ҳалима Комилова** ва солистлар қатнашади.

Халқ чолғу ансамбли жўр бўлади.

Концерт кеч соат 8 да бошланади. Билетлар сотилмоқда.

ҲАМЗА НОМЛИ ЛЕНИН ОРДЕНЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА

ТЕЗ КУНДА

ЯНГИ СПЕКТАКЛЬ

Мустай Карим асари

Ой тутилган тунда

3 пардали трагедия.

Ўзбекистон халқ шоири **Зулфия** таржимаси.

Саҳнага қўювчи — Бошқирдистон АССРда хизмат кўрсатган санъат арбоби **Ш. М. Муртазина**, рассом — РСФСРда хизмат кўрсатган санъат арбоби **М. А. Арслонов**, режиссёр — **Ҳ. Аппанов.**

Коллектив бўлиб кўриш учун заявкалар қабул қилинади.

«УЗМЯСОРИБТОРГ» ТОШКЕНТ ОБЛАСТЛАРАРО КОНТОРАСИГА

нормаловчи, юкчилар, табелчи, курьер-уборщица, компрессор установкалари машинистлари, юк лифтлари учун лифтёрлар, бухгалтерлар

КЕРАК

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳар, Олтинкўл кўчаси, 2-проезд, 115-уй (7, 12, 17, 26, 50-автобус, 5-трамвайнинг «Рисовая» остановкаси).

«ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ» («ТАШКЕНТСКАЯ ПРАВДА») — Орган Ташкентского обкома, горкома КП Узбекистана, областного и городского Советов депутатов трудящихся.

БИЗНИНГ АДРЕС: Тошкент, «Правда Востока» кўчаси, 26-уй.

РЕДАКЦИЯ ТЕЛЕФОНЛАРИ: Редактор — В35212, Редактор ўринбосарлари — В35885, В36232, Масъул секретарь — В34808. Пропаганда, адабиёт ва санъат бўлимлари — В31936. Партия турмуши — В35811, Саноат, транспорт ва қурилиш, ахборот ва спорт бўлимлари — В33786. Қишлоқ хўжалиги, фан, мактаб ва олий ўқув юртлари бўлимлари — В39050. Совет ишлари, маиший ва шаҳар хўжалиги бўлими — В38761. Хатлар ва оммавий ишлар бўлими — В34048. Эълонлар бўлими — В38142. Коммутатор — В30249 дан В30258 гача.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети бирлашган нашриётининг босмахонаси, Тошкент шаҳри.

Р. 08296. ИНДЕКС 64969. Г. 1091.